

Examensarbete, 15 hp, för
Kandidatexamen i företagsekonomi: Redovisning och Revision
VT 2018

Hållbarhetsredovisning

Årsredovisningslagens påverkan

Oscar Leo och Daniel Nilsson

Fakulteten för ekonomi

Högskolan Kristianstad | www.hkr.se

Förord

Att skriva en kandidatuppsats är en lärorik uppgift som kräver mycket självdisciplin, vilja och inspiration. Vi tackar vår handledare Heléne Tjärnemo för hennes kommentarer och engagemang under arbetets gång. Vi vill även passa på att tacka våra opponenter Bokan Jalal och Antigona Selaci samt övriga i seminariegruppen för den konstruktiva kritik som har bidragit till att föra denna studie framåt.

Kristianstad den 25 maj 2018

Oscar Leo och Daniel Nilsson

Abstract

Author

Oscar Leo and Daniel Nilsson

Title

Sustainability reporting – The influence of the new regulation

Supervisor

Heléne Tjärnemo

Co-examiner

Caroline Pontoppidan

Examiner

Marina Jogmark

Abstract

The new regulation that has been introduced requires approximately 1600 Swedish companies to produce a sustainability report of the financial year 2017 with their work surrounding questions like environment, social, personal, human rights as well as corruption. The purpose of this study is to examine and explain how the introduction of sustainability reporting according to the new regulations affect the company's work with sustainability. To examine the potential differences, we performed a content analysis on the company's annual reports and sustainability reports. The empirical evidence consists of the data collected from the content analysis of the company's annual reports and sustainability reports. With the collected empirical evidence an analysis was completed on the differences through the examined years. Previous studies have shown that companies tend to leave out negative information about the company to project a more positive image. With the new regulation companies include negative aspects of their business.

Keywords

Sustainability reporting, regulation

Sammanfattning

Författare/

Oscar Leo och Daniel Nilsson

Titel

Hållbarhetsredovisning – Årsredovisningslagens

Handledare/

Heléne Tjärnemo

Medbedömare

Caroline Pontoppidan

Examinator

Marina Jogmark

Sammanfattning

Den nya regleringen medför att cirka 1600 svenska bolag ska upprätta en hållbarhetsrapport från och med räkenskapsåret 2017 med bland annat krav på sitt hållbarhetsarbete kring frågor som miljö, social, personal, mänskliga rättigheter och korruption. Syftet med studien är att undersöka och förklara hur införandet av hållbarhetsredovisning enligt årsredovisningslagen påverkat företags hållbarhetsredovisning. För att undersöka eventuella skillnader genomfördes innehållsanalyser av företags års- och hållbarhetsrapporter. Denna innehållsanalys kvantifierades sedan utifrån en checklista. Den teoretiska referensramen är uppbyggd kring fenomenet hållbarhetsredovisning och relevanta redovisningsteorier. Empirin består av data från innehållsanalysen av företags års- och hållbarhetsrapporter. Utifrån den insamlade empirin analyseras de förändringar som skett mellan åren de inte fanns någon reglering och efter införandet av hållbarhetsredovisning enligt årsredovisningslagen. Tidigare studier tyder på att företag utesluter negativ information för att skapa en mer positiv bild av företaget. Efter införandet av regleringen redovisar företag i allt större grad aspekter som kan tolkas som negativa.

Ämnesord

Hållbarhetsredovisning, Hållbarhetsrapport, Årsredovisningslagen

..

Innehåll

1. INLEDNING	1
1.1 Bakgrund	1
1.2 Problemdiskussion	3
1.3 Syfte	5
1.4 Problemformulering	5
1.5 Avgränsningar	5
1.6 Disposition	5
2. VETENSKAPLIG METOD	7
2.1 Forskningsstrategi	7
2.2 Forskningsansats	7
2.3 Forskningsmetod	8
3. TEORETISK REFERENSRAM	9
3.1 Hållbarhetsredovisning	9
3.1.1 Det nya lagkravet	10
3.1.2 Global Reporting Initiative (GRI)	11
3.2 Institutionell Teori	12
3.3 Legitimitetsteorin	14
3.4 Kapitlets bidrag	15
4. EMPIRISK METOD	16
4.1 Val av företag	16
4.2 Datainsamling	16

4.3	Innehållsanalys	17
4.4	Checklista	18
4.5	Kodning av data	20
4.6	Analys av data	21
4.7	Reliabilitet och validitet	21
5.	EMPIRI	23
5.1	Telekomsektorn	23
5.1.1	Com Hem	23
5.1.2	Tele2	27
5.1.3	Ericsson.....	30
5.2	Industrisektorn	34
5.2.1	SKF	34
5.2.2	Sandvik.....	38
5.2.3	SSAB.....	42
6.	ANALYS OCH DISKUSSION	45
6.1	Förändring telekomsektorn	45
6.1.1	Com Hem	45
6.1.2	Tele2	46
6.1.3	Ericsson.....	48
6.2	Förändring industrisektorn	50
6.2.1	SKF	50
6.2.2	Sandvik.....	52
6.2.3	SSAB.....	53
6.3	Sektorutveckling	55
6.3.1	Telekomsektorn	55
6.3.2	Industrisektorn.....	55
6.4	Hemsidans användning	56
6.5	Teorikoppling	56

7. SLUTSATS OCH FÖRSLAG PÅ VIDARE FORSKNING	58
7.1 Hur har företags hållbarhetsrapportering förändrats efter införandet av hållbarhetsredovisning enligt årsredovisningslagen?	58
7.2 Hur skiljer sig informationen på företagets hemsida jämfört med informationen i rapporten?	59
7.3 Studiens bidrag	59
7.4 Begränsningar	60
7.5 Förslag på vidare forskning.....	60
REFERENSER.....	62
BILAGA 1. EXEMPEL PÅ GENOMFÖRANDE AV INNEHÅLLSANALYS	66

Figurförteckning

TABELL 1. CHECKLISTA.....	FEL! BOKMÄRKET ÄR INTE DEFINIERAT.
TABELL 2. KODNINGSMALL	FEL! BOKMÄRKET ÄR INTE DEFINIERAT.
TABELL 3. KODNING AV COM HEM	26
TABELL 4. KODNING AV TELE2	FEL! BOKMÄRKET ÄR INTE DEFINIERAT.
TABELL 5. KODNING AV ERICSSON.....	33
TABELL 6- KODNING AV SKF.....	37
TABELL 7. KODNING AV SANDVIK	41
TABELL 8. KODNING AV SSAB.....	FEL! BOKMÄRKET ÄR INTE DEFINIERAT.
TABELL 9. SEKTORUTVECKLING INOM TELEKOM	55
TABELL 10. SEKTORUTVECKLING INOM INDUSTRIEN	56

1. Inledning

Första kapitlet ämnar presentera en bakgrund kring ämnet hållbarhetsredovisning. Bakgrunden leder till en problemdiskussion som sedan mynnar ut i studiens syfte och frågeställningar. Vidare kommer dispositionen av studien presenteras och avgränsningarna beskrivas.

1.1 Bakgrund

Vår gemensamma framtid, även känd som Brundtlandrapporten var en av de två stora händelserna i slutet på 80-talet som blev startskottet för ett arbete mot en hållbar utveckling. Rapporten skriven av världskommissionen för miljö och utveckling har en inriktning på fattigdom, utveckling och miljö (Andrews & Granath, 2016). Den tydliga innebörden i rapporten är att inte äventyra kommande generationers möjlighet att tillgodose sina behov i arbetet med att tillfredsställa dagens behov. Målet är med andra ord att lämna planeten i samma skick som den ärvdes (Frostenson, Helin, & Sandström, 2015).

Företag började redovisa miljöfrågor kopplade till sin verksamhet i arbetet mot en hållbar utveckling. Det innebar att i samband med att *Corporate Social Responsibility (CSR)* blev ett allt större ämne, började företag i slutet på 90-talet att frivilligt inkludera miljömässiga och sociala frågor i sin redovisning i allt större omfattning (Frostenson, Helin, & Sandström, 2015).

Global Reporting Initiative (GRI) startades i slutet av 1990-talet av ett antal företag och organisationer som var medlemmar i *Coalition For Environmentally Responsible Economies (CERES)*. Målet med *GRI* är att utveckla ett globalt tillämpligt ramverk för rapporteringen av hållbarhetsredovisning i privata samt statliga organisationer (Global Reporting Initiative, 2002). *GRI*-ramverket gör det möjligt att jämföra olika organisationers hållbarhetsrapporter och har vuxit till att vara det mest välkända ramverket för hållbarhetsredovisning och används av 75 % av de 250 största bolagen i världen (Leszczynska, 2012).

Den 29 november 2007 beslutade regeringen att samtliga bolag med ett statligt ägande skulle ha ett större och mer omfattande informationskrav om sin hållbarhetsinformation och skulle därmed upprätta en hållbarhetsrapport från och med räkenskapsåret 2008 (Regeringskansliet, 2014). Rapporten ska upprättas utifrån *GRI:s* internationella riktlinjer. Målet med detta informationskrav var att det skulle fungera som ett hjälpmedel för att driva arbetet med företags hållbara utveckling framåt (Regeringskansliet, 2014).

Drygt tio år senare beslutar svenska regeringen om att införa ännu ett hållbarhetsredovisningskrav och i december 2016 börjar en ny lag gälla, men denna gång påverkar kravet företag inom den privata sektorn. Den nya lagen säger av att samtliga företag inom ramen för de uppsatta kriterierna skulle upprätta en hållbarhetsrapport från och med räkenskapsåret 2017. Hållbarhetslagen i Sverige bygger på EU-direktivet 2014/95/EU. EU-direktivet består av rapporteringen av icke-finansiell information och mångfaldspolicy och ska innehålla upplysningar om miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter samt bolagets motverkande av korruption (Regeringskansliet, 2015). Syftet med EU-direktivet var att göra företagens information kring hållbarhetsfrågor mer transparent och jämförbar (pwc, 2016; Foyen, 2015).

Sveriges regering valde att dra EU-direktivet längre och föreslog ändringar i den svenska årsredovisningslagen och därmed påverkades fler bolag än vad EU:s direktiv föreslog (Lennartsson, 2016) lagändringen uppskattades ha en påverkan på 1600 företag (Prop. 2015/16:193, 2016; Lennartsson, 2017). Om svenska regeringen valt att gå på EU:s nivåer hade lagen fått en påverkan på cirka 100 svenska företag (Lennartsson, 2016). Att upprätta hållbarhetsrapporter är dock inget nytt för de flesta bolagen. I takt med att allmänhetens medvetenhet om företags miljöpåverkan ökat har hållbarhetsfrågor blivit ett mer centralt strategiskt fokus för moderna organisationer (Cazier, Corley, & Gora, 2011) och många företag har därmed hållbarhetsredovisat sedan tidigare. Enligt KPMG upprättade 79 av de 100 största bolagen i Sverige redan en hållbarhetsredovisning år 2013 (Frostenson, Helin, & Sandström, 2015).

I arbetet mot en hållbar framtid antog FN i september 2015 nya hållbarhetsmål, *sustainability development goals*. De 17 målen går ut på att till 2030 utrota fattigdom och hunger, samt att förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla människor, uppnå

jämställdhet och slutligen skydda vår planet från miljöförstöring (United Nations Global Compact, u.å.).

1.2 Problemdiskussion

Som nämntes i föregående del är upprättande av hållbarhetsrapporter något många företag gjort sedan tidigare. Rapporterna innehåller information om hur företaget arbetar mot sina hållbarhetsmål (Amran & Keat Ooi, 2014). Ett ofta påtalat argument till varför företag valt att upprätta hållbarhetsredovisningar redan innan det rådande lagkravet, är att de vill framstå som legitima och därmed kunna använda det som en konkurrensfördel (Hedberg & Malmberg, 2003; Afza, Ehsan & Nazir, 2015). Företagen har själva kunna bestämma innehållet i sina rapporter vilket lett till att företag haft en tendens att utelämna information som kan uppfattas som negativ och fokusera på de positiva aspekterna (Scalet & Kelly, 2010; Hahn & Lülfs, 2014) vilket medfört en minskad transparens i hållbarhetsrapporterna. Nu när den nya versionen av årsredovisningslagen kräver att företag ska redogöra för hur deras organisation arbetar med hållbarhet (Prop. 2015/16:193, 2016) kan bolagen inte själva bestämma vad som ska redovisas utan måste utgå från det rådande lagkravet vilket bidrar till en mer rättvisande bild av företaget (Scalet & Kelly, 2010). Institutionell teori förklarar hur företag reagerar vid förändring likt en ny lagstiftning samt försöker beskriva varför företag agerar som de gör (Eriksson-Zetterquist, 2009). Därav är institutionell teori av intresse i vår studie.

Det nya lagkravet medförde att stora företag som uppfyller minst ett av kriterierna med ett medelantal på minst 250 anställda, balansomslutning på minst 175 Mkr samt en nettoomsättning på minst 350 Mkr ska upprätta en hållbarhetsredovisning utifrån lagkravet (Prop. 2015/16:193, 2016). Företagen måste, enligt lagändringen, i sin hållbarhetsrapport redogöra för hållbarhetsupplysningarna som krävs för att förstå bolagets utveckling, ställning, resultat samt konsekvenserna av deras verksamhet (Lennartsson, 2016). De ska beskriva deras affärsmodell, hållbarhetsrisker och hur de hanteras, vilka policys de har och resultaten av dessa och slutligen resultatindikatorer som är relevanta för just deras verksamhet. Företaget ska även ta med vad deras verksamhet har för påverkan på miljön, till exempel bolagets energi- och vattenanvändning, utsläpp samt andra föroreningar. De ska redogöra för sina sociala och personalrelaterade frågor som till exempel jämställdhet, hälsa och säkerhet. Slutligen ska företagen redogöra för

bolagets arbete för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption (Prop. 2015/16:193, 2016). Styrelsen har i uppgift att bedöma vad som är relevant för bolagets rapport, ett arbete som kan vara svårt. För att få ut det mest väsentliga bör styrelsen därför involvera företagets intressenter i detta arbete (FAR, u.å.).

Många svenska företag har använt hållbarhetsredovisning som ett verktyg för att legitimera sin verksamhet och tidigare studier indikerar att hållbarhetsredovisningar använts i marknadsföringssyfte (Reimsbach & Hahn, 2015). Företag använder bland annat sina hemsidor som ett kommunikationsmedel för att nå ut med sin hållbarhetsredovisning (Frostenson, Helin, & Sandström, 2015). Företagen har därför kunnat använda hållbarhetsrapporterna utifrån affärsmässiga perspektiv eftersom hållbarhetsrapporterna hjälper företag att skapa nya affärer, det stärker företagets varumärke samt ger en ökad trovärdighet ifrån intressenterna (Frostenson, Helin, & Sandström, 2015). Den frivilliga icke-finansiella informationen har medfört en mängd fördelar som företagen har kunnat ta del av. År 2013 genomförde Ernst & Young och Boston College en studie som behandlar värdet av hållbarhetsredovisning. Genom att redovisa positiva handlingar samt visa en viss öppenhet ökar företagets positiva rykte hos allmänheten. Studien visade även att det inte enbart är allmänheten som uppskattar hållbarhetsrapportering, utan även de anställda på företaget är intressenter och rapporteringen leder därför till ökad lojalitet (EY & Boston, 2013).

Utifrån tidigare studier har vi kunnat förstå att företag har upprättat hållbarhetsredovisningar sedan tidigare men att dem möjligtvis inte gett en rättvisande bild eftersom studier tyder på att företag valt att fokusera sin redovisning på positiva aspekter och utelämnat information som kan tolkas som negativ (Scalet & Kelly, 2010; Hahn & Lülfs, 2014). Studier kring lagändringen har tidigare utförts. Bland annat en kandidatuppsats av Kanevid och Persson (2017) som undersökte vilka förändringar som väntade statliga och privata bolag med det nya lagkravet. Studien behandlar dock lagändringen innan det fått sin verkan på företagets rapporter och har därmed inte kunnat studera det verkliga utfallet av lagen. Det är därför intressant att studera vad ändringen av årsredovisningslagen har för påverkan på företags hållbarhetsredovisning, för att se om företag nu involverar fler kritiska områden, som tidigare utelämnats.

1.3 Syfte

Syftet med studien är att undersöka och förklara hur införandet av hållbarhetsredovisning enligt årsredovisningslagen påverkat företags hållbarhetsredovisning, samt hur informationen skiljer sig från företagens hemsidor.

1.4 Problemformulering

Huvudfråga:

- Hur har företags hållbarhetsrapportering förändrats efter införandet av hållbarhetsredovisning enligt årsredovisningslagen?

Delfråga:

- Hur skiljer sig informationen på företags hemsida jämfört med informationen i rapporten?

1.5 Avgränsningar

Studien avgränsades till att omfatta sex företag i två sektorer med anledning av de årsredovisningar som fanns att tillgå och uppsatsens tidsram. Vi studerade tre år bakåt i tiden och använde oss av års- och hållbarhetsredovisningar från år 2015, 2016 samt 2017 för att kunna studera utvecklingen mellan år som inte påverkats av något lagkrav med år som haft en påverkan av lagkravet. Vi ansåg att antalet företag och antalet år granskade var tillräckligt för att i denna studie kunna undersöka om det nya lagkravet påverkar bolagens hållbarhetsredovisning. De företag som vi valde att inkludera är alla listade på den svenska börsen och bedriver en del av sin verksamhet i Sverige. Samtliga bolag använder sig av ramverket *GRI* eftersom det är det mest använda ramverket vid upprättande av hållbarhetsredovisningar (Frostenson, Helin, & Sandström, 2015; Leszczynska, 2012).

1.6 Disposition

Kapitel 1: Studien inleds med en introduktion till hållbarhetsredovisning därefter ges en problemdiskussion innan avsnittet avslutas med ett syfte och problemformulering.

Kapitel 2: Vetenskaplig metod diskuterar uppsatsens forskningsstrategi, forskningsansats och forskningsmetod.

Kapitel 3: Teoretiska referensramen tar bland annat upp hållbarhetsrapportering och redogör för den nya regleringen samt redovisar intressanta redovisningsteorier.

Kapitel 4: Empirisk metod lyfter fram vårt tillvägagångssätt vid framställandet av vår empiri i studien.

Kapitel 5: Här redovisar vi den empiri vi fått fram genom de utförda innehållsanalyserna.

Kapitel 6: I följande kapitel analyseras den insamlade empirin, vidare förs en diskussion med stöd av den teoretiska referensramen.

Kapitel 7: I det avslutande kapitlet presenteras slutsatser samt studiens bidrag och begränsningar, kapitlet avslutas med förslag på framtida forskning.

2. Vetenskaplig metod

I detta kapitel beskrivs de metoder som använts för att kunna genomföra studien. Först presenteras forskningsstrategin vilket leder till en beskrivning av forskningens ansats och till sist beskrivs vår forskningsmetod.

2.1 Forskningsstrategi

Utgångspunkten för studien är att undersöka bolags års- och hållbarhetsredovisningar för att ge en förståelse för hur företags hållbarhetsredovisning påverkats efter införandet av hållbarhetsredovisning enligt årsredovisningslagen. Fallstudier lämpar sig för småskaliga projekt och tillåter en rad olika kombinationer av forskningsmetoder för att nå studiens mål (Denscombe, 2016). Vår studie är en vidareutveckling av fallstudie, kallad multipel fallstudie. Till skillnad från en fallstudie som enbart studerar ett fall djupgående, låter den multipla fallstudien en att granska flera fall. Dessa fall kan därefter jämföras med varandra (Bryman & Bell, 2013), vilket kan kopplas till vår studies syfte. Det låter oss skapa en helhetssyn på hur hållbarhetsredovisningen har påverkats och förändrats efter införandet av hållbarhetsredovisning enligt årsredovisningslagen.

2.2 Forskningsansats

Forskningsansats syftar på samspelet mellan studiens teoretiska del och den empiriska delen. Forskningsansats delas upp i induktiva, deduktiva samt abduktiva analysstrategier (Lind, 2014). Induktiva analysstrategier har en dämpad teorianvändning och är därmed inte så styrande i forskningen. Forskaren försöker istället utveckla modeller och teorier utifrån det empiriska materialet i studien (Lind, 2014). Den deduktiva analysstrategin har till skillnad från den induktiva analysstrategin en utgångspunkt i befintliga teorier. En utgångspunkt från befintlig teori gör det möjligt för forskaren att styra sin studie till områden som kan antas vara betydelsefulla. Deduktiva studier kan därför benämnas som teoriprovande undersökningar (Lind, 2014). Till sist har vi den abduktiva analysstrategin, en strategi som kan beskrivas som en blandning mellan induktiv och deduktiv analysstrategi (Lind, 2014). Denna analysstrategi har vanligtvis en utgångspunkt ifrån teorin, som dock inte alltid är uttryckt i någon utmärkande modell eller hypotes (Lind, 2014).

Vår studie har en utgångspunkt i befintliga teorier som institutionell teori och legitimitetsteorin eftersom de beskriver hur företag reagerar vid förändring och varför företag har valt att upprätta hållbarhetsredovisning. Dessa teorier är inte styrande men har hjälpt till att ge en förståelse för hur hållbarhetsredovisningen har påverkats efter införandet av hållbarhetsredovisning enligt årsredovisningslagen. Utifrån att vi har en utgångspunkt i de befintliga teorierna men inte någon utmärkande modell har vi i denna studie en abduktiv analysstrategi.

2.3 Forskningsmetod

Forskningsmetod brukar delas upp i två olika kategorier, en kvalitativ metod och en kvantitativ metod (Denscombe, 2016). Kortfattat kan man beskriva skillnaden mellan dem att kvantitativ metod använder siffror som analysenhet medan den kvalitativa metoden använder sig utav text (Denscombe, 2016). Vår studie utgår från en kvalitativ forskningsmetod som sedan leder till en kvantitativ metod. Vi utgår från företags hållbarhetsrapporter där vi utför en kvalitativ innehållsanalys, en innehållsanalys som sedan kvantifieras i vår kodningsmall. Denna empiri är vår primära empiri för studien som kompletteras med en innehållsanalys av bolagens hemsidor.

3. Teoretisk referensram

I följande kapitel presenteras de teorier och ramverk som kommer att användas för att genomföra studien. Först introduceras hållbarhetsredovisning och sedan ges en inblick i det nya lagkravet för hållbarhetsredovisning. Institutionell teori och legitimitetsteorin presenteras för att förstå hur företag reagerar vid förändring samt varför de hållbarhetsredovisat sedan tidigare.

3.1 Hållbarhetsredovisning

I kampen för nå en hållbar utveckling är det många företag som valt att hållbarhetsredovisa för sin verksamhet och företag fokuserar allt mer på *corporate social responsibility* (CSR) i sin kommunikation med intressenter (Arvidsson, 2010). Hållbarhetsredovisning beskrivs som ett verktyg för att ”mäta, presentera och ta ansvar gentemot intressenter, både inom och utanför organisationen, för vad organisationen uppnått i sitt arbete mot en hållbar utveckling” (Frostenson, Helin, & Sandström, 2015, s.8).

Målet är att nå en hållbar utveckling, som betyder att man kan tillgodose dagens behov utan att det ska gå ut över kommande generationers möjligheter. Därför delar man in hållbar utveckling i tre olika kategorier, ekonomi, samhälle och miljö (Leszczynska, 2012). Dessa kategorier innehåller områden som intäkter, jämlikhet och klimatförändringar (Frostenson, Helin, & Sandström, 2015).

Hållbar utveckling har lett till uppkomsten av termen *triple-bottom-line* (TBL) som introducerades av en pionjär inom hållbarhetsredovisning, John Elkington. Elkington hävdade att ett företag inte enbart kan utgå från *the one bottom line* som är den ekonomiska delen, utan måste även redovisa de två andra kategorierna samhälle och miljö eftersom det måste finnas harmoni mellan samtliga kategorier. När någon händelse inträffar inom en kategori kommer de andra kategorierna även påverkas (Frostenson, Helin, & Sandström, 2015). Hållbarhetsredovisning ska därför ge en bild av resultatet av företagets hållbarhetsarbete, där såväl positiva som negativa aspekter bör presenteras (Global reporting initiative, u.å.).

3.1.1 Det nya lagkravet

Hösten 2014 antog EU ett direktiv angående ändringar i sina redovisningsdirektiv. Det nya direktivet bestod av rapporteringen av icke-finansiell information och mångfaldspolicy (Regeringskansliet, 2015). Syftet med direktivet var att göra företagens information kring hur de arbetar med sina hållbarhetsfrågor mer öppen och jämförbar (Prop. 2015/16:193, 2016; pwc, 2016; Foyen, 2015). Direktivet skulle göra det tvingande för medlemsstaterna att kräva upplysningar från stora företags (med ett genomsnitt på 500 anställdas) arbete kring hållbarhetsfrågor (Prop. 2015/16:193, 2016).

Regeringen ansåg att kravet på redovisning skulle kopplas samman med de gränsvärdena som direktivet hade som definition för stora bolag. Efter omräkningen till SEK, valde svenska regeringen att redovisningskravet skulle påverka företag som uppfyller minst ett av nedanstående kriterier:

- Medelantal anställda minst 250 personer
- Balansomslutning på minst 175 Mkr
- Nettoomsättning på minst 350 Mkr

Sverige valde därmed att dra kravet på rapportering ännu längre för att omfatta fler bolag. Regeringen uppskattade att ungefär 1600 svenska bolag påverkas av denna reglering, en reglering som trädde i kraft den 1 december 2016 (Prop. 2015/16:193, 2016).

Lagändringen medför att bolagen ska upprätta en rapport med upplysningar om deras hållbarhetsfrågor för att ge en förståelse för bolagets utveckling, ställning och resultat samt verksamhetens konsekvenser kring frågor om sociala förhållanden, miljö, personal, respekt för mänskliga rättigheter samt företagets motverkande av korruption (Prop. 2015/16:193, 2016).

Rapporten ska även ge information om:

1. Företagets affärsmodell – en kort beskrivning.
2. Företagets policy i hållbarhetsfrågor – företagets policy de följer i dessa frågor.
3. Resultatet av policyn – vad det resulterar i.
4. Väsentliga risker kring företagets hållbarhetsfrågor.
5. Hur dessa risker hanteras – då riskerna medför negativa konsekvenser.
6. Resultatindikatorer- av relevans för företagets verksamhet.

Om företaget saknar en policy i någon fråga ska anledning till att policy saknas tydliggöras. Vissa noterade bolag ska även enligt lagkravet lämna upplysningar kring sin mångfaldspolicy, uppskattningsvis berör det 50 företag. Företaget ska i denna upplysning redogöra för sitt mål med mångfaldspolicyn, hur den tillämpats samt resultatet av policyn (Prop. 2015/16:193, 2016).

Sveriges utökade rapporteringskrav medför administrativa kostnader som eventuellt konkurrerande bolag i motsvarande storlek i andra medlemsstater inte har. Konkurrensverkets bedömning är dock att samtliga bolag kan hantera en sådan kostnad samt att rapporteringskravet medför konkurrensfördelar i form av ökad tillit hos konsumenter och investerare. Något som kan leda till ökad lönsamhet och stärkt ställning för svenska företag (Prop. 2015/16:193, 2016).

Det finns sedan tidigare ett intresse för företags hållbarhetsredovisning och arbete med frågor kring hållbarhet. Många bolag har därför redan tidigare upprättat hållbarhetsrapporter. Regleringen medför dock att företagen ska granska sin verksamhet utifrån lika förutsättningar. Någon som medför en ökad transparens och jämförbarhet mellan bolagen (Prop. 2015/16:193, 2016).

3.1.2 Global Reporting Initiative (GRI)

Företag har vid upprättandet av hållbarhetsredovisningar hjälp av befintliga ramverk som till exempel *Global Reporting Initiative* och *Global Compact*. Det största och mest använda ramverket är *Global Reporting Initiative* (Frostenson, Helin, & Sandström, 2015; Leszczynska, 2012) och det är detta ramverk företagen i vår studie använt sig av.

Global Reporting Initiative är en internationellt oberoende organisation med rötter i såväl civila organisationer som FN-sponsrat program, som sedan starten 1997 lagt grunden för hållbarhetsrapportering (Global report initiative, u.å.). *GRI:s* ramverk för hållbarhetsrapportering behandlar *triple bottom line* som var det begrepp av John Elkington vi redogjorde för i punkt 3.1 hållbarhetsredovisning. Begreppet innebär att hållbar utveckling består av de tre kategorierna ekonomi, samhälle och miljö och att det måste finnas en balans av dessa eftersom faktorerna hänger ihop (Frostenson, Helin, & Sandström, 2015).

GRI:s ramverk innehåller standarder för att göra hållbarhetsrapportering jämförbar mellan olika företag, men ramverket innehåller också en väsentlighetsanalys. Denna väsentlighetsanalys syftar till att hjälpa företagen med att avgränsa sin redovisning till det som anses vara väsentligt för verksamheten. När *GRI standards*, ett av *GRI*-ramverken, introducerades i oktober 2016 blev det de första globala standarderna gällande hållbarhetsrapportering. Syftet med hållbarhetsredovisning är enligt *GRI* (2006) att mäta, presentera och ta ansvar gentemot intressenter, både inom och utanför organisationen, för vad organisationen uppnått i sitt arbete mot en hållbarutveckling. *GRI* hjälper därmed företag samt regeringar att förstå och kommunicera deras hållbarhetspåverkan utifrån *TBL*.

3.2 Institutionell Teori

Majoriteten av de företag som omfattas av lagförändringen angående hållbarhetsrapportering redovisar redan någon form av hållbarhetsrapport. Detta fenomen kan förklaras av institutionell teori. Teorin är deskriptiv och beskriver hur ett företag påverkar andra organisationers beteende samt hur dess anställda följer institutionella regler (DiMaggio & Powell, 1983). Vidare förklarar institutionell teori hur företag reagerar vid förändring likt en ny lagstiftning samt försöker beskriva varför de agerar som de gör (Eriksson-Zetterquist, 2009). Institutionella regler är inte konstruerade utan de skapas utifrån påverkan av omvärlden, inrotade mönster och de senaste trenderna (Meyer & Rowan, 1977). Genom att följa institutionella regler skapar organisationerna legitimitet och stabilitet att fortsatt driva sin verksamhet enligt Meyer och Rowan (1977).

Det finns olika organisationssektorer som företag är aktiva inom och relationen till deras investerare och intressenter skiljer sig åt (DiMaggio & Powell, 1983). Beroende på vilken sektor som organisationen är aktiv inom följer de olika institutionella regler. Organisationer som är verksamma inom samma sektor tenderar däremot att följa liknande institutionella regler. Det leder till att organisationer inom samma organisationssektor arbetar på ett liknande sätt.

Institutionell isomorfism är ett centralt begrepp inom den institutionella teorin och förklarar varför olika företag strävar att efterlikna andra företag inom samma organisationssektor (DiMaggio & Powell, 1983). DiMaggio och Powell (1983) talar om

tre olika delar inom institutionell isomorfism: tvingande, mimetisk och normativ isomorfism.

Tvingande isomorfism innebär att det ställs krav på organisationen ifrån dess intressenter (DiMaggio & Powell, 1983). Kraven gör att organisationerna rör sig i samma riktning. Dessa krav tar form utifrån hur omvärlden ser ut alternativt genom att de största organisationerna i en sektor ställer krav på de mindre (DiMaggio & Powell, 1983). Staten kan påverka organisationerna genom ny lagstiftning framförallt vid sociala frågor och miljöförstöring (Ericsson-Zetterquist, 2009). Att större organisationer kan ställa krav på mindre organisationer medför det att organisationer inom samma sektor tenderar att vara homogena (Deegan & Unerman, 2011).

Mimetisk isomorfism innebär att en organisation imiterar andra framgångsrika företag när de är i en osäker situation (DiMaggio & Powell, 1983). Osäkerhet kan uppstå när deras mål är otydliga eller vid användandet av teknologi som de inte begriper sig på. Organisationen påbörjar då en förändringsfas där de imiterar andra framgångsrika organisationer för att bevara sin legitimitet och ta sig ur osäkerheten de befinner sig i (DiMaggio & Powell, 1983).

Normativ isomorfism innebär att organisationer inom en sektor styrs av professionalism i en viss riktning om hur verksamheten ska bedrivas (DiMaggio & Powell, 1983). Den normativa isomorfismen drivs av en gemensam ambition ifrån de anställda att definiera arbetsmetoderna inom deras arbetsområde (DiMaggio & Powell, 1983). När en organisation definierar sina arbetsmetoder med ord som anses lämpliga enligt normerna inom en sektor kan normativ isomorfism skapa legitimitet för organisationen.

Institutionell teori har varit högst väsentlig för genomförandet av vår studie och kan förklara varför företag har valt att upprätta en hållbarhetsredovisning redan innan lagkravet trädde i kraft. Både Campbell (2007) samt Matten och Moon (2008) använde sig av teorin för att kunna förklara just varför fenomenet kring hållbarhetsredovisning uppkommit. Företag påverkas av sin omgivning vilket leder till att dem blir allt mer homogena när till exempel en ny lagändring införs. Detta är kopplat till den tvingande isomorfismen (Carpenter & Feroz, 2001). Institutionell teori är användbar för oss för att den förklarar hur företag reagerar vid förändring samt hur de tar efter och imiterar andra framgångsrika företag inom samma bransch.

3.3 Legitimitetsteorin

Legitimitetsteorin menar att företag ständigt söker se till att de uppfattas som ett företag som verkar inom de gränser och normer som finns i samhället för att framstå som en legitim organisation. Legitimitetsteorin förklarar med andra ord varför organisationer anpassar sig utifrån samhällets gränser och normer för att försäkra sig att deras organisation och verksamhet uppfattas som legitim (Deegan & Unerman, 2011). Eftersom samhällets gränser och normer inte är konstanta utan varierar är det ett ständigt pågående arbete för företagen, något som kan vara en utmaning för företagen. Enligt legitimitetsteorin uppstår företagets legitimitet när organisationens värderingar stämmer överens med samhällets. Företagets intressenter är de som tilldelar organisationen legitimitet och inom legitimitetsteorin liknar man detta med ett socialt kontrakt (Deegan & Unerman, 2011).

Enligt Fernando & Lawrence (2014) kan legitimitet ses som en avgörande faktor för att ett företag ska överleva. Att upprätta en hållbarhetsredovisning kan därmed ses som ett verktyg för företagen att visa att organisationen arbetar på ett hållbart sätt. Informationen i företagets hållbarhetsredovisning kan därmed antas vara en strategi för att skapa legitimitet åt företaget (Dowling & Pfeffer, 1975).

Att upprätta en hållbarhetsredovisning skapar värde för företaget (Gray, 2006). Samtidigt uppstår det en risk för ekonomiska förluster om företaget inte upplevs agera på ett ansvarsfullt sätt genom sin hållbarhetsredovisning (Crane, Matten, & Spence, 2013). Ett ofta påtalat argument till varför företag valt att upprätta hållbarhetsredovisningar redan innan det rådande lagkravet är att de vill framstå som legitima företag och kan därmed kunna använda det som en konkurrensfördel (Hedberg & Malmborg, 2003; Afza, Ehsan & Nazir, 2015).

En hållbarhetsredovisning bör innehålla en balanserad information om företaget med både positiva och negativa aspekter av verksamheten (Grankvist, 2012). Men avsaknaden av reglering har lett till ett fenomen som kallas *window dressing*. Det innebär att företagen själva valt vad som ska redovisas i deras hållbarhetsrapport och vad som inte ska redovisas (Scalet & Kelly, 2010)

Legitimitetsteorin hjälper oss därmed att förstå varför företag valt att upprätta hållbarhetsrapporter redan innan lagkravet och hur de använt hållbarhetsredovisningen som ett verktyg i jakten på legitimitet.

3.4 Kapitlets bidrag

Detta kapitel hjälper oss att förstå vad det innebär att upprätta hållbarhetsredovisningar och vad den bidrar med. Vi får en djupare beskrivning av det nya lagkravet och information om vad som ska ingå och hur man kommit fram till detta. Vi får en beskrivning av *GRI*-ramverket och vad det hjälper företagen med i upprättandet av hållbarhetsredovisningar. Slutligen beskrivs teorierna institutionell teori och legitimitetsteorin. Dessa teorier hjälper oss att förstå hur företag agerar vid förändring samt vad som gjort att företag valt att upprätta hållbarhetsredovisningar redan innan det rådande lagkravet.

4. Empirisk metod

Utgångspunkten för studien är att undersöka bolags hållbarhetsrapporter för att ge en förståelse för hur företags hållbarhetsredovisning har påverkats efter införandet av hållbarhetsredovisning enligt årsredovisningslagen. I denna del kommer vi att redogöra för vilka metoder vi använt oss av i arbetet med att få fram vår empiri till studien.

4.1 Val av företag

Vårt val av företag grundades främst på att de skulle uppfylla kriterierna för att påverkas av lagändringen av årsredovisningslagen, dvs. minst 250 anställda, en nettoomsättning på 350 miljoner samt en balansomsättning på minst 175 miljoner och uppfyllt minst ett av dessa kriterier de senaste två åren. Utöver att bolagen som omfattas av lagändringen utgick vi även från bolag som använder sig utav *GRI* som ramverk vid upprättandet av sin hållbarhetsrapport och gjort det för samtliga år i studien. Anledningen till att vi valde att utgå från ett och samma ramverk var att göra bolagen mer jämförbara och förhindra att faktorer kopplat till ramverket utgör skillnader i eventuella förändringar. Valet av *GRI* som ramverk istället för ramverk som till exempel *Global Compact* var att *GRI* kan anses ha en ledande roll inom hållbarhetsredovisning (Frostenson, Helin, & Sandström, 2015) och många bolag har valt just *GRI* eftersom det förväntas ge en ökad trovärdighet för sin hållbarhetsredovisning (Hedberg & Malmborg, 2003). Företagen som valdes verkar inom telekomsektorn och industrisektorn och uppfyller våra krav. De valda företagen inom telekomsektorn som analyserats är Com Hem, Tele2 och Ericsson. Inom industrisektorn analyseras bolagen SKF, Sandvik och SSAB. Dessa val grundades på att det är de sektorer där flest likartade bolag som använder sig utav *GRI* som ramverk verkade, enligt *GRI:s* databas.

4.2 Datainsamling

Insamlingen av data har skett genom svenska noterade bolags rapporter. Informationen samlades in från bolagens rapporter för räkenskapsåret 2015, 2016 samt räkenskapsåret 2017. Åren är valda för att få en blick över rapportering både innan och efter införandet av regleringen. Dessa rapporter publiceras i samband med årsredovisning, antingen som en egen rapport alternativt tillsammans med förvaltningsberättelsen (Prop. 2015/16:193, 2016). De rapporter som studien utgår från är årsredovisningar som inkluderar

information kring företagets hållbarhetsarbete samt avskilda hållbarhetsrapporter eftersom det skiljer sig åt mellan företagen hur de valt att redovisa. Anledningen till att vi studerar årsredovisningar och avskilda hållbarhetsrapporter beror på att det är i de här rapporterna företaget ska redovisa sitt hållbarhetsarbete enligt det nya lagkravet.

Som tidigare nämnts sker datainsamlingen genom rapporter för räkenskapsåret 2015, 2016 samt 2017. Anledningen till att vi valde att studera rapporter mellan åren 2015-2017 än till exempel åren 2016-2017 var för att även studera utvecklingen mellan år som inte påverkats av något lagkrav. Vi kunde därmed jämföra utvecklingen mellan år som inte påverkats av något lagkrav med år som påverkats av lagkrav. Utifrån detta var målet att försöka utesluta andra faktorer som till exempel branschfaktorer för att se att det verkligen var lagändringen som påverkat en förändring i hållbarhetsredovisningen.

Utöver rapporterna valde vi att även studera hållbarhetsinformationen de valt att redovisa på sin hemsida för att se hur denna information skilde sig från informationen företagen redovisade i sina rapporter. Anledningen till detta var att informationen på hemsidan inte påverkas av ändringen av årsredovisningslagen. Vi studerade därför hemsidan för att se om företagen lyfte fram något speciellt område inom sin hållbarhetsredovisning, som skulle kunna användas för att skapa legitimitet för sin verksamhet.

4.3 Innehållsanalys

De undersökta företagens hållbarhetsrapporter kommer att genomgå en innehållsanalys. Exempel på genomförande av innehållsanalys finns att tillgå i bilaga 1. Styrkan med att använda oss av en innehållsanalys är att det låter oss att kvantifiera innehållet i företagens rapporter (Denscombe, 2016). Utifrån denna kvantifiering kan vi sedan urskilja hur rapporterna förändrats genom att studera om nya delar tillkommit eller försvunnit efter lagkravet.

I vår innehållsanalys utgår vi ifrån en checklista från en kandidatuppsats skapad av Persson och Kanevid (2017). Detta har vi valt att göra eftersom det är en redan beprövad mall för genomgång och analys av hållbarhetsrapporter, och vi anser därmed att checklistan kan bidra till en ökad trovärdighet för vår innehållsanalys. Innehållsanalysen ger oss möjligheten att på ett enkelt sätt mäta förändringen av rapporterna (Bryman & Bell, 2013). Det bidrar till en möjlighet att presentera en bild av hur

hållbarhetsrapporteringens utveckling skett. Den insamlade och kodade datan kommer sedan analyseras och besvara studiens frågeställning.

Innehållsanalysen gick till genom att vi började med att analyserade ett företags årsredovisning tillsammans för att få en gemensam bild över hur vår innehållsanalys skulle utföras. Därefter för att effektivisera arbetet med granskningen av företagens rapporter valde vi att dela upp företagen och granskningen. För att säkerställa att vi gjort så konsekventa tolkningar som möjligt kontrollerade vi även varandras granskningar. Vi hade även ett system att vid osäkerhet göra en notering för att sedan gemensamt tolka innehållet i företags årsredovisning. Slutligen genomförde vi även en innehållsanalys av företagens hemsida utifrån samma metod som företagens årsredovisningar.

4.4 Checklista

Som nämnts i föregående punkt utgår vi från en befintlig checklista, skapad av Persson och Kanevid (2017), vid granskningen av de utvalda företagens hållbarhetsredovisningar. Checklistan som redovisas på nästa sida är utformad efter ändringen i årsredovisningslagen gällande hållbarhetsredovisning och innehåller de upplysningar som ska tas upp, dvs. miljö, social, personal, mänskliga rättigheter och motverkande av korruption.

Tabell 1. Checklista skapad efter checklistan från (Kanevid & Persson, 2017)

1. Vilka ramverk/riktlinjer använder sig företaget utav?

GRI, Integrerad rapportering, Global compact

Företaget presenterar upplysningar inom följande områden:

2. Affärsmodell

Miljö, sociala förhållanden, Personal, respekt för mänskliga rättigheter, motverkande av korruption

3. Den policy som företaget tillämpar i frågorna

Miljö, sociala förhållanden, Personal, respekt för mänskliga rättigheter, motverkande av korruption

4. Resultatet av policyn

Miljö, sociala förhållanden, Personal, respekt för mänskliga rättigheter, motverkande av korruption

5. Risker

Miljö, sociala förhållanden, Personal, respekt för mänskliga rättigheter, motverkande av korruption

6. Hur företaget hanterar riskerna

Miljö, sociala förhållanden, Personal, respekt för mänskliga rättigheter, motverkande av korruption

7. Resultatindikatorer

Miljö, sociala förhållanden, Personal, respekt för mänskliga rättigheter, motverkande av korruption

8. Mångfaldspolicy

Mål med policyn, tillämpningen under verksamhetsåret, resultat av policyn

4.5 Kodning av data

När vår data hade samlats in, förde vi in den i en kodningsmall. En kodningsmall underlättar arbetet med jämförelsen av den empiri vi samlat in eftersom vi får en tydligare bild över förändringen av antal redovisade parametrar. Kodningsmallen utgår från den checklista vi presenterade i punk 4.4 och kvantifierades sedan utifrån antal redovisade parametrar inom samtliga områden. Till exempel om ett företag redovisade 3 parametrar inom affärsmodell angavs tre av fem, (3/5)*, se exempel nedan.

Tabell 2. Kodningsmall

Företag	Y
År	201X
Ramverk	GRI
Affärsmodell	3/5*
Antal typer av policy	
Resultat av policy	
Risker	
Riskhantering	
Resultatindikationer	
Mångfaldspolicy	

En utmaning med kodningen var de tolkningarna man genomförde vid beslutet om en parameter var redovisad eller inte. Lagkravet redovisar inte hur en parameter ska tolkas genom någon definition eller betydelse, utan endast vad som ska inkluderas. Till följd av detta var det en utmaning att tolka huruvida de redovisa parametern eller inte. Vi har därmed lagt en stor vikt på att göra konsekventa tolkningar av samtliga företag. I vårt arbete utgick vi bland annat för hur företagen själva benämnde det, till exempel om de själva benämnde något som ”policy”. I en del fall tog de upp deras uppförandekod som ofta innehöll flera parametrar inom området, i dessa fall tolkades det som en policy för respektive parameter.

Resultatindikationerna har tolkats utifrån om bolaget har redovisat en mätning utifrån ett uppsatt mål, till exempel om företaget har ett mål på att inga större incidenter ska ske deras personal under arbetstid och de redovisar ett resultat för hur många incidenter det skett under året har detta tolkats som att det finns resultatindikation för parametern personal.

Att göra liknande tolkningar av företagens rapporter har varit av stor vikt vid kodningen av datan, eftersom utformningarna och formuleringarna skiljer sig åt mellan bolagen. Rapporterna har därför analyserats flertalet gånger för att få en så jämförbar empiri som möjligt.

4.6 Analys av data

För att kunna ge en förståelse för hur företagens hållbarhetsrapportering förändrats efter ändringen av årsredovisningslagen använde vi oss av kodningsmallen som beskrevs i föregående punk 4.5. Genom att använda kodningsmallen var det enklare att göra jämförelser och analysera utvecklingen av företagens hållbarhetsrapportering för att se om det skett en större förändring efter att ändringen av årsredovisningslagen skett i praktiken. Vi jämförde utvecklingen av hållbarhetsrapportering genom att studera företagens utveckling mellan åren 2015-2017 samt utvecklingen i förhållande till konkurrenterna inom sektorn. Utöver dessa jämförelser ställde vi även innehållet på företagens hemsida mot företagens årsredovisning för 2017. Anledningen till detta var att hemsidan inte påverkas av lagkravet samt att vi inte kan studera hemsidan bakåt i tiden. Dessa förändringar försökte vi sedan koppla till befintliga teorier som finns beskrivna i den teoretiska referensramen, kapitel tre.

4.7 Reliabilitet och validitet

Reliabilitet och validitet är viktiga begrepp inom det kvantitativa forskningsområdet. Reliabiliteten kan jämföras med tillförlitlighet och handlar om huruvida undersökningen kan genomföras på nytt med samma resultat, eller om slumpmässiga förutsättningar påverkar resultatet. Validiteten handlar om att uppskatta om de resultaten vi fått fram från vår undersökning är relevanta eller inte (Bryman & Bell, 2013)

Eftersom parametrarna för vad som tas upp i hållbarhetsrapporteringen baseras på lagkravet och inte på egna uppfattningar om vad ska ingå i en hållbarhetsrapportering kan man garantera att det är hållbarhet som mäts i denna studie, som stärker validiteten. Dock måste vi göra en del egna tolkningar eftersom det inte finns några tydliga definitioner av parametrarna, detta leder till att det finns en risk att alla inte tolkat informationen likadant och därmed kunna återupprepa studien med ett annorlunda resultat.

5. Empiri

I detta avsnitt redovisas det resultat och material som erhållits genom innehållsanalysen av företagens års- och hållbarhetsredovisningar. En kort beskrivning av företagens verksamhet och hållbarhetsarbete inleder genomgången av resultatet som framkommit ur den empiriska undersökningen. Siffrorna i parenteserna återfinns i kodningen för företagen, sidnummer hänvisar till företagets års- och hållbarhetsrapporter för respektive år. En sammanfattande tabell av respektive företag presenteras i slutet av varje företagskapitel.

5.1 Telekomsektorn

5.1.1 Com Hem¹

Com Hem tillhandahåller digital underhållning och kommunikation till närmare 1,5 miljoner kunder. Com Hem-koncernen verkar genom två operativa segment, Com Hem och Boxer. De säljer tjänster till konsumenter och företag. Com Hems arbete med hållbarhet bidrar till de globala målen för hållbar utveckling som lanserades av FN år 2015. De fokuserar på fem av de 17 uppsatta målen. Hälsa och välbefinnande, jämställdhet, anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, hållbar industri, innovationer och infrastruktur och till sist fredliga och inkluderande samhälle är de fem målen som Com Hem arbetar mot (Com Hem, 2018).

2015

Com Hem presenterar aspekter som intressenter anser vara viktiga för dem som till exempel medarbetarnas kompetensutveckling, mångfald, anti-korruption och minskad miljöpåverkan (4/5). Detta är områden som är kopplade till Com Hem:s affärsmodell (s.22). Com Hem har ett antal olika policys i form av integritetspolicy för att säkerställa kundernas säkerhet (s.23) anti-korruptionspolicy för att förhindra korruption inom bolaget (s.26), visseblåsarsystem för personal att anmäla missförhållanden (s.26) samt inköpspolicy för att leverantörer ska behandlas rättvist och etiskt (s. 26) (4/5). Av de policys som finns redovisar Com Hem ett resultat för 2 av dessa (2/5), nämligen för integritetspolicyn och anti-korruptionspolicyn med bland annat hur många fall som

¹ Informationen är hämtad från Com Hems års- och hållbarhetsrapporter för respektive år.

rapporterats under det gångna året. De risker som tas upp av Com Hem är en miljörisk (1/5) där de tar upp att den teknologiska utvecklingen bidrar till ett problem med ökat elektroniskt avfall. De tar även upp hanteringen av denna miljörisk (1/5) där de etablerat partnerskap med företag som hanterar detta elektroniska avfall. Com Hem presenterar resultatindikationer för miljö och personal (2/5) med bland annat miljömål på 100 % förnybar energi och ett resultat på 54 % samt en medarbetarnöjdhet på 90 på en skala från 1–100. Com Hem redovisar ingen mångfaldspolicy för sin styrelse (0/3).

2016

Detta år tar Com Hem upp två parametrar inom företagets affärsmodell (2/5). De tar upp att de har ett stort ansvar för att utvecklingen av digitaliseringen sker på ett hållbart sett utifrån bland annat ett socialt och miljömässigt perspektiv (s.20). Precis som räkenskapsår 2015 redovisar Com Hem policys inom fyra av de fem olika parametrarna (4/5). Integritetspolicy för att säkerställa kundernas säkerhet (s.22) anti-korruptionspolicy för att förhindra korruption inom bolaget (s.26), visselblåsarsystem för personal att anmäla missförhållanden (s.27) samt inköspolicy för att leverantörer ska behandlas rättvist och etiskt (s.27). Com Hem redovisar ett resultat för tre av sina policys (3/5), integritetspolicyn (s.22) och anti-korruptionspolicyn (s.26) samt mänskliga rättigheter (s.27) med bland annat hur många fall som rapporterats under det gångna året och hur risken för inträffande av brott mot mänskliga rättigheter i leverantörskedjan bedöms. Som risk tar Com Hem upp barn och ungas utsatthet (1/5) som ett problem (s.22). Com Hem är medvetna att de inte själva kan lösa detta problem och har därför engagerat sig i en verksamhet som heter ”Surfa lugnt” där de samarbetar med andra bolag inom branschen och myndigheter (s.22) för att hantera denna risk (1/5). Com Hem presenterar resultatindikationer för parametrarna social och miljö (2/5) där de redovisar ett resultat för digitalt välmående som de under 2016 börjat mäta (s.20–21) samt sitt mål att enbart använda sig utav förnybar energi (s.28). Inom mångfald redovisar Com Hem precis som föregående år ingen mångfaldspolicy (0/3).

2017

För 2017 kan man utläsa tre parametrar kopplat till Com Hem:s affärsmodell nämligen miljö, socialt och mänskliga rättigheter (3/5). Com Hem har ett stort ansvar för att utvecklingen av digitaliseringen sker på ett hållbart sett utifrån bland annat ett socialt och

miljömässigt perspektiv samt att lagar och regler efterföljs i hela värdekedjan (s.25). Com Hem redovisar policys för samtliga parametrar för räkenskapsår 2017 (5/5). Integritetspolicy för att säkerställa kundernas säkerhet (s.30) anti-korruptionspolicy för att förhindra korruption inom bolaget (s.30), visserblåarsystem för personal att anmäla missförhållanden (s.31) samt inköbspolicy för att leverantörer ska behandlas rättvist och etiskt (s.31) samt miljö som ingår i deras uppförandekod (s.36). För dessa policys redovisar Com Hem ett resultat för samtliga parametrar (5/5). Miljö (s.36), integritetspolicyn (s.22), personal (s.31) mänskliga rättigheter (s.31) och anti-korruptionspolicyn (s.30). Com Hem redovisar risker inom samtliga parametrar (5/5) i sitt kapitel om riskhantering där de även redovisar hanteringen av dessa risker (5/5). Miljörisker som klimatförändringen och hanteringen av detta tas upp (s.16), sociala risken som barn och ungdomars utsatthet (s.28), personalrisker som att inte kunna knyta till sig samt behålla nyckelmedarbetare och hanteringen av denna risk redovisas (s.14), risker kopplat till mänskliga rättigheter kopplas till leverantörer och hur de hanterar det genom utvärderingar (s.16) och slutligen anti-korruption och hur deras policy arbetar förebyggande mot detta (s.15). Den resultatindikator som Com Hem redovisar gäller parametern social och handlar om digitalt välmående (1/5). Com Hem redovisar ingen mångfaldspolicy för sin styrelse (0/3).

Hemsida

På Com Hems hemsida presenterar företagen att de har ett stort ansvar att digitaliseringen i samhället sker hållbart sätt utifrån ett socialt, politiskt och miljömässigt perspektiv det tolkar vi till två parametrar för affärsidén, nämligen miljö och social (2/5). Com Hem presenterar policys för samtliga parametrarna miljö, social, personal, mänskliga rättigheter och anti-korruption på sin hemsida (5/5), många av dessa ingår i företagets uppförandekod.

Tabell 3. Kodning av Com Hem

Företag	Com Hem			
År	2015	2016	2017	Hemsida
Ramverk	GRI	GRI	GRI	-
Affärsmodell	4/5	2/5	3/5	2/5
	Miljö Social Personal Anti-korruption	Miljö Social	Miljö Social Mänskliga- rättigheter	Miljö Social
Antal typer av policy	4/5	4/5	5/5	5/5
	Social Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	Social Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	Miljö Social Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	Miljö Social Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption
Resultat av policy	2/5	3/5	5/5	0/5
	Social Anti-korruption	Social Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	Miljö Social Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	-
Risker	1/5	1/5	5/5	0/5
	Miljö	Social	Miljö Social Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	-
Riskhantering	1/5	1/5	5/5	0/5
	Miljö	Social	Miljö Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	-
Resultatindikationer	2/5	2/5	1/5	0/5
	Miljö Personal	Miljö Social	Social	-
Mångfaldspolicy	0/3	0/3	0/3	0/3
	-	-	-	-
Summa	14/33	13/33	24/33	7/33

5.1.2 Tele2²

Tele2 är Sveriges näst största operatör på både den privata marknaden och företagsmarknaden. Företaget arbetar med att erbjuda tjänster inom områden som fast- och mobiltelefoni, bredband, datanät, innehållstjänster samt globala IoT-lösningar (Tele2, u.å.).

2015

Tele2 har inte med några parametrar ifrån checklistan när det gäller sin affärsmodell vilket ger (0/5). För antal typer av policy blir kodningen (3/5) eftersom de har med personal i form av en uppförandekod (s.22), en integritetspolicy där dataskydd åt deras kunder är essentiellt (s.23) samt barnskydd som faller in under kategorin mänskliga rättigheter (s.24). Resultat utifrån deras socialpolicy och barnskyddspolicy redovisas i årsredovisningen (2/5). Den risken och riskhanteringen som Tele2 presenterar som berör hållbarhetsdelen är en social risk, (1/5). Denna risk är cyberattacker och kundernas dataintegritet. Hanteringen av denna risk är ett ständigt arbete med säkerhetssystem (s.21). Den resultatindikator som finns med berör personalen (1/5) och dess engagemang. Mål rörande personalens engagemang identifieras och en undersökning följer (s.23). För mångfald kopplat till styrelsen i Tele2 redovisas 1 parameter, nämligen resultat där man redogör för könsfördelningen i styrelsen (1/3) (s.58).

2016

Ingen av de fem parametrarna från checklistan är behandlade i deras affärsmodell i hållbarhetsdelen vilket ger (0/5). Jämfört med föregående år har ytterligare en till policy tillkommit nämligen en korruptionspolicy som ingår i deras uppförandekod, något resultat utav denna policy presenteras dock inte (s.24). Vidare har de fortfarande policys när det kommer till personal, social och mänskliga rättigheter (4/5). Uppförandekoden är deras personalpolicy och där finns ett resultat av den (s.24). Integritetspolicy och barnskyddspolicy (s.25) är fortfarande det samma och ett resultat av dessa presenteras (3/5). Risken som tas upp i årsredovisningen är den samma som föregående år, (1/5). Den sociala risken är cyberattacker och kundernas dataintegritet. Hanteringen av denna risk är ett ständigt arbete med säkerhetssystem (s.22–23). Även resultatindikatorn är fortfarande (1/5). Resultatindikator som finns med berör personalen (1/5) och dess engagemang där

² Informationen är hämtad från Tele2s års- och hållbarhetsrapporter för respektive år.

Tele2 genomfört en undersökning (s.24). Tele2s information om mångfald är densamma som föregående år dvs. resultat och kopplas till könsfördelningen i styrelsen (s.60).

2017

Tele2 benämner fortfarande inte någon av de fem parametrarna kopplat till sin affärsmodell, (0/5). För räkenskapsåret 2017 har de också fyra av fem parametrar uppfyllda på antal typer av policy (4/5). Uppförandekoden som berör personal och kampen mot korruption (s.24). Integritetspolicy (s.24) för att skydda sina kunder mot dataintrång samt barnskydd som berör mänskliga rättigheter (s.25). Det som är nytt är att de presenterar ett resultat av korruptionspolicyn som är att Tele2 håller utbildningar för att bekämpa korruption (s.24). Resultat för de tre policys har presenterats likt tidigare år (4/5) (s.24–25). Risken som tas upp i årsredovisningen är den samma som föregående år, (1/5). Den sociala risken är cyberattacker och kundernas dataintegritet. Hanteringen av denna risk är ett ständigt arbete med säkerhetssystem (1/5) (s.22). Den resultatindikator som finns med berör personalen (1/5) och dess engagemang och en undersökning följer (s.23). Tele2 presenterar likt tidigare år ett resultat kopplat till mångfald dvs. könsfördelningen i styrelsen (1/3) (s.59).

Hemsida

Tele2 behandlar hållbarhet samt sociala faktorer som en del av sin affärsmodell (2/5). Vidare presenterar Tele2 att de har policys för att minska sin miljöpåverkan, att skydda kundens integritet och sitt arbete om mänskliga rättigheter (3/5). Tele2 redovisar även ett resultat för sin miljöpolicy och det sociala ansvaret de har gentemot kunderna (2/5).

Tabell 4. Kodning av Tele2

Företag	Tele2			
År	2015	2016	2017	Hemsida
Ramverk	GRI	GRI	GRI	-
Affärsmodell	0/5	0/5	0/5	2/5
	-	-	-	Personal Miljö
Antal typer av policy	3/5	4/5	4/5	3/5
	Social Personal Mänskliga- rättigheter	Social Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	Social Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	Miljö Social Mänskliga- rättigheter
Resultat av policy	2/5	3/5	4/5	2/5
	Personal Mänskliga- rättigheter	Social Personal Mänskliga- rättigheter	Social Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	Miljö Personal
Risker	1/5	1/5	1/5	0/5
	Social	Social	Social	-
Riskhantering	1/5	1/5	1/5	0/5
	Social	Social	Social	-
Resultatindikationer	1/5	1/5	1/5	0/5
	Personal	Personal	Personal	-
Mångfaldspolicy	1/3	1/3	1/3	0/3
	Resultat	Resultat	Resultat	-
Summa	9/33	11/33	12/33	7/33

5.1.3 Ericsson³

Ericsson är det största telekombolaget i Sverige vars uppdrag är att frigöra det värde som kommunikation skapar för sina kunder. Ericssons strategi bygger på teknikledarskap, produktledda lösningar samt globala skalfördelar och kompetens. År 2017 var det 25 år sedan Ericsson började redovisa hållbarhetsfrågor. Ericsson undertecknade FN:s *Global Compact-initiativ 2000* och redovisar en framstegsrapport varje år enligt kriterier för FN:s *Global Compact* – avancerad nivå sedan 2013 (Ericsson, 2018). Ericsson arbetar med samtliga av FN:s globala mål för hållbar utveckling (Ericsson, u.å.).

2015

Ericsson tar upp att dess verksamhet arbetar efter *triple bottom line* och inte enbart grundar sig i ekonomiska resultat utan även för sociala och miljömässiga aspekter (2/5) (s.2). Företaget har en *code of conduct* och en *code of business ethics* som omfattar mänskliga rättigheter, anti-korruption, arbetsvillkor och miljö samt socialt som omfattar människors integritet (s.15) och redovisar därmed samtliga parametrar (5/5). För dessa policys redovisar Ericsson resultat för samtliga parametrar (5/5). Bland annat utbildas medarbetarna om mänskliga rättigheter (s.16), antal korruptionsfall som rapporterats under det gångna året (s.20), utvecklingen av integritetsstandarder (s.18) säkerhetsutveckling kring personal och fordon (s.24) och arbetet med miljömål och återvinning (s.35). Ericsson presenterar risker inom miljö (s.4), social (s.18), personal (s.24), mänskliga rättigheter (s.16–17) och korruption (s.20) och har därmed risker inom samtliga parametrar (5/5). Hanteringen av dessa risker ges för samtliga parametrar (5/5) med miljö (s.32, 35), social (s.18), personal (s.24), mänskliga rättigheter (s.16–17) och korruption (s.20-21). De resultatindikatorer Ericsson presenterar omfattar parametrarna personal med mål på inga stora incidenter (1/5) (s.23, 29). Inom mångfald kopplat till styrelsen redovisar Ericsson ett resultat (1/3) kopplat till könsfördelningen i styrelsen (s.29).

2016

Ericsson tar likt 2015 upp att deras verksamhet inte enbart grundar sig i ekonomiska resultat utan även för sociala och miljömässiga aspekter (2/5) då de arbetar utifrån *triple bottom line* (s.3). Ericsson har precis som 2015 en *code of conduct* och en *code of*

³ Informationen är hämtad från Ericssons års- och hållbarhetsrapporter för respektive år.

business ethics som omfattar mänskliga rättigheter, anti-korruption, arbetsvillkor och miljö (s.15) och policy för att skydda människors integritet (s.18), därmed har Ericsson redogjort för samtliga parametrar (5/5). Ericsson redovisar ett resultat för miljö (s.40), personal (s.26), mänskliga rättigheter (s.19) och anti-korruption (s.21) och redovisar därmed för fyra parametrar (4/5). Ericsson presenterar risker inom miljö (s.40), social (s.22), personal (s.26), mänskliga rättigheter (s.62) och korruption (s.21) och har därmed risker inom samtliga parametrar (5/5). För dessa risker redovisar Ericsson hanteringen av miljö (s.40), social (s.23), personal (s.26), mänskliga rättigheter (s.62) och korruption (s.21). De resultatindikatorer Ericsson presenterar omfattar parametrarna personal (s.25, 33) och miljö (s.40) (2/5) där Ericsson inte lyckades nå sitt mål kopplat till e-waste. Inom mångfald redovisar Ericsson parametern resultat (1/3) kopplat till könsfördelningen i styrelsen (s.33).

2017

Ericsson tar upp att dess verksamhet arbetar efter *triple bottom line* och inte enbart grundar sig i ekonomiska resultat utan även för sociala och miljömässiga aspekter (2/5) (s.147). Ericsson har precis som tidigare en *code of conduct* som omfattar miljö, arbetsvillkor, mänskliga rättigheter och anti-korruption. Ericsson tar även upp relevanta policys kopplat till hållbarhet och framhåller där till exempel hållbarhetspolicyn, policyn om elektromagnetiska fält och arbetsmiljöpolicy (5/5) (s.149). För dessa policys redovisar Ericsson ett resultat för 4 av dem (4/5). De med redovisat resultat är miljö (s.152), personal (s.154), mänskliga rättigheter (s.157) och anti-korruption (s.158). Ericsson presenterar risker inom miljö (s.152–153), social (s.155), personal (s.154), mänskliga rättigheter (s.157) och korruption (s.158) och har därmed risker inom samtliga parametrar (5/5). Ericsson redovisar hanteringen för fyra av dessa risker (4/5). De parametrar som har en redovisad hantering är miljö (s.152–153), personal (s.154), mänskliga rättigheter (s.157) och korruption (s.158) med bland annat miljörisken med elektroniskt avfall tas upp och hur hanteringen av denna risk sker. De resultatindikatorer Ericsson presenterar omfattar precis som föregående år parametrarna personal (s.154) med ett mål på inga större incidenter och resultatet mot detta mål samt miljö (s.153) där Ericsson tar upp sitt mål kopplat till elektroniskt avfall och hur resultatet för 2017 blev. Inom mångfald redovisar Ericsson parametrarna målsättning (s.118–119) och resultat dvs. könsfördelningen (s.114) i styrelsen (2/3).

Hemsida

Ericsson tar på sin hemsida upp fyra stycken typer av policys som handlar om deras arbete med miljö, personalen på företaget, mänskliga rättigheter samt anti-korruption (4/5). Av samtliga Ericssons policys presenteras det resultat som kommit fram med arbetet kring dessa (4/5). Utöver dessa policys redogör Ericsson för ett antal risker som finns i deras verksamhet. Riskerna upptagna på hemsidan är om miljö, personal och mänskliga rättigheter (3/5). Någon vidare hantering av dessa risker finns inte. Ericsson redovisar också resultatindikatorer för parametern miljö på sin webbplats (1/5).

Tabell 5. Kodning av Ericsson

Företag	Ericsson			
År	2015	2016	2017	Hemsida
Ramverk	GRI	GRI	GRI	-
Affärsmodell	2/5	2/5	2/5	0/5
	Miljö Social	Miljö Social	Miljö Social	-
Antal typer av policy	5/5	5/5	5/5	4/5
	Miljö Social Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	Miljö Social Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	Miljö Social Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	Miljö Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption
Resultat av policy	5/5	4/5	4/5	4/5
	Miljö Social Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	Miljö Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	Miljö Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	Miljö Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption
Risker	5/5	5/5	5/5	3/5
	Miljö Social Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	Miljö Social Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	Miljö Social Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	Miljö Personal Mänskliga- rättigheter
Riskhantering	5/5	5/5	4/5	0/5
	Miljö Social Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	Miljö Social Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	Miljö Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	-
Resultatindikationer	1/5	2/5	2/5	1/5
	Personal	Miljö Personal	Miljö Personal	Miljö
Mångfaldspolicy	1/3	1/3	2/3	0/3
	Resultat	Resultat	Mål Resultat	-
Summa	24/33	24/33	24/33	12/33

5.2 Industrisektorn

5.2.1 SKF⁴

SKF har varit världsledande inom teknik sedan år 1907. Deras främsta styrka är sin förmåga att ständigt utveckla nya tekniker och använda dessa för att skapa produkter som ger sina kunder konkurrensfördelar. SKF Care är SKF-koncernens definition av hållbarhet. Affärsomsorg, miljöomsorg, medarbetaromsorg samt samhällsomsorg är de fyra perspektiv som SKF Care ramverket omfattar och används för värdeskapande. SKF integrerar FN:s globala mål om hållbar utveckling i sin verksamhet. SKF arbetar med 12 av de 17 hållbarhetsmålen som kom år 2015.

2015

SKF tar upp att dess verksamhet inte enbart grundar sig i ekonomiska resultat utan även för sociala och miljömässiga aspekter (2/5) (s.60). SKF tar upp policys för tre olika parametrar (3/5). De policys SKF tar upp är inom miljö (s.64), social (s.77) och personal (s.64). Resultatet för de olika policys som SKF (3/5) tar upp innefattar hur de arbetar inom de olika områdena med ett integrerat system där ansvaret för resultatet ligger på cheferna inom respektive enhet (s.64). SKF presenterar risker inom miljö (s.83), personal (s.83), mänskliga rättigheter (s.82) och korruption (s.81) (4/5). SKF redovisar samtidigt hur hanteringen av samtliga risker sker (4/5). SKF presenterar resultatindikationer för miljö och personal (2/5). Målet med miljö är att uppnå en återvinningsgrad på 80 % för all slipmull senast 2016 vilket de lyckades med då återvinningsgraden för 2015 var 80 % (s.66). Personalmålet med noll arbetsplatsolyckor uppfylldes inte då SKF redovisar en olycksfallsfrekvens på 0,99 för år 2015 (s.72). SKF presenterar ett resultat av deras mångfaldsarbete i form av en tabell med könsfördelningen på styrelsenivå (1/3) (s.74).

2016

SKF tar för 2016 upp att deras verksamhet inte enbart grundar sig i ekonomiska resultat utan även sociala och miljömässiga aspekter (2/5) (s.37). SKF:s etiska riktlinjer omfattar områden som bedrägeri, korruption, intressekonflikter, otillåten konkurrens, arbetsetik, exportkontroll, dataskydd, penningtvätt mänskliga rättigheter miljö, hälsa och säkerhet och etiskt ledarskap (s.38). SKF anses därmed ha policys inom samtliga fem parametrar

⁴ Informationen är hämtad från SKF:s års- och hållbarhetsrapporter för respektive år.

(5/5). För dessa parametrar presenterar SKF även ett resultat av sin anti-korruptionspolicy (s.39), social (s.47), miljö (s.42), personal (s.40) och mänskliga rättigheter (s.39), det vill säga samtliga parametrar med bland annat hur många fall och incidenter som rapporterats under det gångna året. De risker som SKF redovisar är korruption (s.58), mänskliga rättigheter (s.58–59), miljö (s.59) och personal (s.59) (4/5). I samband med de redovisade riskerna presenterar SKF samtidigt hanteringen av dessa (4/5), något som består av förebyggande metoder genom olika program. SKF presenterar detta år resultatindikationer för miljö och personal (2/5). För miljö redovisar de bland annat klimatmål uppsatta år 2012 (s.42) samt mål på återvinningsgraden av slipmull (s.44). Mål rörande personalen är att inga olyckor ska ske på arbetsplatsen, de redovisar att två dödsolyckor har skett. SKF presenterar återigen könsfördelningen i styrelsen som är ett resultat av deras mångfaldspolicy (1/3) (s.41).

2017

SKF tar inte upp några parametrar kopplade till sin affärsmodell för 2017 som de gjort tidigare år (0/5). SKF:s etiska riktlinjer är en policy som täcker korruption, hälsa, säkerhet, miljö och mänskliga rättigheter. SKF har policy för fyra av de fem olika parametrarna (4/5). Företaget presenterar även ett resultat för SKF:s policys inom miljö (s.46), mänskliga (s.50), korruption (s.45), personal (s.44) (4/5). Resultaten omfattar bland annat hur många fall och incidenter som rapporterats under det gångna året. För 2017 har SKF ändrat sitt sätt att rapportera potentiella risker, vilket medfört att de redovisar två parametrar (2/5), korruption (s.62) och personal (s.44). Personskador vid maskinarbete är den risken tas upp inom parametern personal. Hanteringen av dessa risker sker genom dem uppsatta policys och program för att förhindra korruption. De arbetar också med maskinsäkerheten för att förhindra personskador (2/5). SKF presenterar för räkenskapsår 2017 resultatindikationer för miljö där de presenterar sina mål inför 2025 och resultatet i arbetet att nå dessa (s.44). Resultatindikatorn för personal är målet och resultatet om olycksfallsfrekvensen (2/5) (s.47). SKF redovisar ett mål för sin mångfaldspolicy samt ett resultat av könsfördelningen på styrelsenivå (2/3) (s.138, 149).

Hemsida

SKF presenterar att de har policys för miljö, hälsa & säkerhet där de vill minska sin miljöpåverkan samt förebygga arbetsplatsolyckor och stödja medarbetarnas hälsa. SKF:s sociala policy handlar om företagets engagemang i samhället, ett engagemang som beslutas lokalt med stöd i policyn (3/5).

Tabell 6- Kodning av SKF

Företag	SKF			
År	2015	2016	2017	Hemsida
Ramverk	GRI	GRI	GRI	-
Affärsmodell	2/5	2/5	0/5	0/5
	Miljö Social	Miljö Social	-	-
Antal typer av policy	3/5	5/5	4/5	3/5
	Miljö Social Personal	Miljö Social Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	Miljö Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	Miljö Social Personal
Resultat av policy	3/5	5/5	4/5	0/5
	Miljö Social Personal	Miljö Social Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	Miljö Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	-
Risker	4/5	4/5	2/5	0/5
	Miljö Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	Miljö Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	Personal Anti-korruption	-
Riskhantering	4/5	4/5	2/5	0/5
	Miljö Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	Miljö Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	Personal Anti-korruption	-
Resultatindikationer	2/5	2/5	2/5	0/5
	Miljö Personal	Miljö Personal	Miljö Personal	-
Mångfaldspolicy	1/3	1/3	2/3	0/3
	Resultat	Resultat	Mål Resultat	-
Summa	19/33	23/33	16/33	3/33

5.2.2 Sandvik⁵

Sandvik är en internationell högteknologisk industrikoncern. De fokuserar på att öka sina kunders produktivitet, lönsamhet och hållbarhet. Verksamheten bygger på unik kompetens inom materialteknik, stort kunnande om industriprocesser och nära samarbete med kunden. Sandvik har definierat vilka av de globala målen för hållbar utveckling som är mest relevanta för företagets verksamhet och som de aktivt bidrar till. De arbetar mot sju av de 17 målen (Sandvik, 2018).

2015

Sandvik presenterar deras strategi för att ta organisationen framåt men nämner inga faktorer kopplade till affärsmodellen (0/5) (s.12). De har en tydligt uppsatt policy som berör området personal. Det är deras uppförandekod som reviderades under 2014 som gör att de får (1/5). Ett resultat av deras uppförandekod presenteras inte vidare (s.45). Sandvik tar upp sina verksamhetsrisker och där ingår alla fem parametrarna, (5/5). Sociala, hälsa och säkerhet, miljö, korruption och mänskliga rättigheter nämns kortfattat (s.51). Någon specifik riskhantering för varje faktor finns inte (0/5), däremot så har de ett generellt arbete med risk där de identifierar, utvärderar, hanterar och rapporterar diverse risker (s.51). Den resultatindikator som Sandvik presenterar berör hälsa och säkerhet, det vill säga personal. De har en nollvision som benämns *Zero Harm* vars syfte är att olycksfallen på företagen ska vara och förbli noll. Detta ger en av fem parametrar (1/5) (s.43–44). Sandviks mångfaldspolicy mynnar inte ut i ett mål, en tillämpning eller ett resultat (0/3).

2016

Sandvik har tydligt presenterat sin affärsidé som är en del av affärsmodellen och nämner miljöparametern (1/5) (s.5). En koncerngemensam policy som kallas *EHS* har upprättats för miljö samt säkerhet och hälsa på Sandvik. Det gör att de uppfyller två av fem parametrar enligt checklistan, miljö och personal (2/5) (s.33). Deras uppförandekod är fortfarande högst relevant och är ännu en personalpolicy som de arbetar efter (s.35). Resultatet av uppförandekoden är att alla medarbetare genomgår en utbildning som en introduktion till företaget (s.35). Även ett resultat för miljöpolicyen presenteras (2/5). Risker relaterade till miljö, personal, mänskliga rättigheter samt korruption tas upp (4/5) (s.53). En del länder Sandvik har verksamhet inom finns det en risk för brott mot

⁵ Informationen är hämtad från Sandviks års- och hållbarhetsrapporter för respektive år.

mänskliga rättigheter. De har en specifik riskhantering vad de gäller brott mot mänskliga rättigheter (1/5) (s.46). När de gäller hanteringen av dem andra risker har Sandvik en generell process. Sandvik presenterar två stycken hållbarhetsmål och resultatindikatorer som är personal och miljö (2/5). Den första resultatindikatorn är en nollvision vad det gäller olycksfall i bolaget. Den andra resultatindikatorn är att bli mer energieffektivt som företag. De presenterar även ett mål på att utbilda alla medarbetare kring sin uppförandekod som ingår i personalfaktorn (s.9). Sandvik redovisar ingen parameter gällande mångfaldspolicy.

2017

Sandvik har tydligt presenterat sin affärsidé som är en del av affärsmodellen och nämner där en miljöfaktor (1/5) (s.6). Antal policys som Sandvik redovisar är (4/5) parametrar för år 2017. Uppförandekoden för personalen samt miljöpolicyen är fortfarande med i hållbarhetsrapporten (s.30, 36). Vidare presenterar de en policy om mänskliga rättigheter (s.33) och korruption (s.38) (4/5). Sandvik presenterar ett resultat samt sitt arbete med alla fyra policys (4/5). Gällande risker och riskhantering uppfyller Sandvik fyra av fem parametrar (4/5). För att förebygga risker avseende mänskliga rättigheter arbetar de med nationell lagstiftning och internationella överenskommelser (s.33). En bedömning av risk för korruption görs (s.38). Risker relaterade till sociala faktorer samt den egna personalen behandlas också (s.55, 57). Sandvik presenterar två stycken hållbarhetsmål och resultatindikatorer som är personal och miljö (2/5). Resultatindikatorn för personal är nollvisionen om olycksfall på arbetsplatsen. Den andra resultatindikatorn är att bli mer energieffektivt. De presenterar även ett mål på att utbilda alla medarbetare kring sin uppförandekod som ingår i personalfaktorn (s.9). Sandvik redovisar inga parametrar gällande sin mångfaldspolicy (0/3).

Hemsida

På Sandviks hemsida har de ett område som presenterar information om sin verksamhet där de tar upp att de har policys och riktlinjer och fokuserar på miljöpåverkan och respekt för mänskliga rättigheter, arbetsvillkor samt att motarbeta korruption (4/5). I sin väsentlighetsanalys tar Sandvik upp att miljöförändringar påverkar dem och att det är en risk som de vill minska (1/5). Någon hantering av risken ges inte men de tar upp att en hög energieffektivitet leder till minskade kostnader och lägre utsläpp. Sandvik presenterar

resultatindikationer för miljö och personal (2/5) där de presenterar mål och resultat för ett minskat koldioxidutsläpp i förhållande till arbetade timmar samt mål med alla anställda ska bli utbildade inom uppförandekoden. Värt att nämna är att Sandvik inte uppdaterat sin hemsida utan resultaten utgår från räkenskapsår 2016.

Tabell 7. Kodning av Sandvik

Företag	Sandvik			
År	2015	2016	2017	Hemsida
Ramverk	GRI	GRI	GRI	-
Affärsmodell	0/5	1/5	1/5	0/5
	-	Miljö	Miljö	-
Antal typer av policy	1/5	2/5	4/5	4/5
	Personal	Miljö Personal	Miljö Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	Miljö Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption
Resultat av policy	0/5	2/5	4/5	0/5
	-	Miljö Personal	Miljö Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	-
Risker	5/5	4/5	5/5	1/5
	Miljö Social Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	Miljö Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	Miljö Social Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	Miljö
Riskhantering	0/5	1/5	5/5	0/5
	-	Mänskliga- rättigheter	Miljö Social Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	-
Resultatindikationer	1/5	2/5	2/5	2/5
	Personal	Miljö Personal	Miljö Personal	Miljö Personal
Mångfaldspolicy	0/3	0/3	0/3	0/3
	-	-	-	-
Summa	7/33	12/33	21/33	7/33

5.2.3 SSAB⁶

SSAB är ett högspecialiserat globalt ledande stålföretag som arbetar i nära samarbete med sina kunder. De utvecklar höghållfasta stål och tillhandahåller tjänster för bättre prestanda samt utifrån ett hållbarhetsperspektiv. SSAB:s hållbarhetsarbete är uppdelat i tre fokusområden: hållbar verksamhet, hållbart erbjudande och ansvarsfull partner. Genom dessa fokusområden vill SSAB göra sin insats för att främja uppnåendet av de globala målen för hållbar utveckling från FN. De arbetar i sin verksamhet specifikt med sju av de 17 målen (SSAB, 2018).

2015

I SSAB:s beskrivning av sin affärsmodell tar de upp att de vill förbättra sina kunders hållbarhetspåverkan samt minska sin egen miljöpåverkan (1/5) (s.8). Uppförandekoden, miljöpolicy och säkerhetspolicy är de viktigaste på företaget. De täcker två stycken parametrar det vill säga personal och miljö (s.67). De har också en anti-korruptionspolicy som är en nolltolerans mot mutor och korruption (s.68). Tre av fem parametrar uppfylls på policys (3/5). Ett resultat av samtliga policys presenteras i årsredovisningen. SSAB:s största risker är också personal, miljö (s.68) och korruption (s.70). (3/5) parametrar uppfylls. Företaget har en manual för revision av risker för bedrägeri och korruption samt en hantering av dess miljörisker. Två av fem parametrar uppfylls alltså när det gäller riskhantering på SSAB (2/5). Resultatindikatorerna som redovisas är miljö (s.10) och personal (2/5) (s.63). Mål och resultat presenteras för dessa indikatorer. SSAB redovisar ett resultat av sin mångfaldspolicy i form av könsfördelningen i företagets styrelse (1/3) (s.30).

2016

I SSAB:s beskrivning av sin affärsmodell tar de upp att de vill förbättra sina kunders hållbarhetspåverkan samt minska sin egen miljöpåverkan (1/5) (s.7). Sandvik presenterar tre av 5 parametrar när det kommer till policys (3/5). Uppförandekoden och miljöpolicy (s.69) samt antikorrupsionspolicy (s.70). På samtliga policys presenterar de även ett resultat (3/5). SSAB presenterar tre stycken parametrar när det gäller risker, personal, miljö (s. 70) och korruption (s.72) (3/5). En specifik riskhantering finns för risken om korruption samt arbetet kring miljörisken medan hanteringen är mer generell för personal

⁶ Informationen är hämtad från SSAB:s års- och hållbarhetsrapporter för respektive år.

(2/5) (s.72). SSAB presenterar två resultatindikatorer i miljö (s.10) och personal (s.66) (2/5). Målet för indikatorn om personal är inga olycksfall på arbetsplatsen. Mångfaldspolicyn på SSAB leder till ett resultat om könsfördelningen i styrelsen (1/3) (s.32).

2017

SSAB beskriver inte längre sin affärsmodell på liknande sätt som innan (0/5). En policy om mänskliga rättigheter (s.65) har tillkommit till de övriga tre vilket ger dem fyra av fem (4/5). Personalpolicy, miljöpolicy (s.64) samt anti-korruptionspolicy (s.65) är de andra policys som SSAB presenterar i sin årsredovisning. Ett resultat av samtliga policys presenteras i årsredovisningen (4/5). De risker som SSAB tar upp för sin verksamhet är risker om miljö, personal, mänskliga rättigheter samt korruption (4/5) (s.64–65). SSAB beskriver hur de hanterar riskerna för korruption (s. 66) och mänskliga rättigheter (s. 65) specifikt och de andra två riskerna mer generellt. Två av fem parametrar uppfylls på riskhanteringen (2/5). Resultatindikatorer som presenteras i årsredovisningen är miljö (s.113) och personal (s.70) (2/5). SSAB redovisar ett mål med sin mångfaldspolicy, hur de ska arbeta för att uppnå målet samt ett resultat av könsfördelningen i styrelsen (3/3) (s.85, 136).

Hemsida

SSAB redovisar en parameter kopplat till affärsmodellen på sin hemsida där de tar upp att de vill minska stålprodukters miljöpåverkan (1/5). SSAB presenterar miljöpolicy och hälso- och säkerhetspolicy, utöver dessa presenterar de även ett dokument med sin uppförandekod där de tar upp att principerna från *UN Global Compact* tas upp i denna uppförandekod, dvs. mänskliga rättigheter, miljö, arbetsvillkor och anti-korruption (4/5). Som resultatindikator finns miljö (1/5) där de bland annat tar upp en minskning av koldioxidutsläpp med 300 000 ton till slutet av 2020, där SSAB i slutet av 2017 hade nått upp till 218 000 ton vilket motsvarar 73 % av målet.

Tabell 8. Kodning av SSAB

Företag	SSAB			
År	2015	2016	2017	Hemsida
Ramverk	GRI	GRI	GRI	-
Affärsmodell	1/5	1/5	0/5	1/5
	Miljö	Miljö	-	Miljö
Antal typer av policy	3/5	3/5	4/5	4/5
	Miljö Personal Anti-korruption	Miljö Personal Anti-korruption	Miljö Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	Miljö Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption
Resultat av policy	3/5	3/5	4/5	0/5
	Miljö Personal Anti-korruption	Miljö Personal Anti-korruption	Miljö Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	-
Risker	3/5	3/5	4/5	0/5
	Miljö Personal Anti-korruption	Miljö Personal Anti-korruption	Miljö Personal Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	-
Riskhantering	2/5	2/5	3/5	0/5
	Miljö Anti- korruption	Miljö Anti-korruption	Miljö Mänskliga- rättigheter Anti-korruption	-
Resultatindikationer	2/5	2/5	2/5	1/5
	Miljö Personal	Miljö Personal	Miljö Personal	Miljö
Mångfaldspolicy	1/3	3/3	3/3	0/3
	Resultat	Resultat	Mål Tillämpning Resultat	-
Summa	15/33	15/33	20/33	6/33

6. Analys och diskussion

I det sjätte kapitlet analyseras den information som framkommit av den empiriska undersökningen. Förändringen av företagens hållbarhetsredovisning analyseras och diskuteras med en koppling till befintlig teori från den teoretiska referensramen.

6.1 Förändring telekomsektorn

6.1.1 Com Hem

Förändring 2015 - 2016

Com Hems redovisning om hållbarhet mellan åren 2015 och 2016 skiljer inte sig så märkvärdigt åt. Det första året har dem med parametrarna miljö, social, personal och mänskliga rättigheter i beskrivningen av sin affärsmodell. Andra året har det minskat till två av fem parametrar i affärsmodellen. De som är kvar ifrån föregående år är miljö och sociala. Antal typer av policy har inte förändrats mellan åren. De fyra parametrarna som redovisas både 2015 och 2016 är sociala, personal, mänskliga rättigheter och anti-korruption. I resultatet av policy har det skett en förändring mellan åren. Det har ökat ifrån två av fem parametrar till tre av fem parametrar. Social och anti-korruption redovisas första året och mänskliga rättigheter tillkommer under räkenskapsåret 2016. Punkterna risker och riskhantering skiljer sig åt mellan åren, för 2015 redovisar Com Hem miljörisk och för 2016 redovisas en social risk. Hanteringen av de angivna riskerna finns för respektive år. Resultatindikatorerna för 2015 och 2016 årsredovisningar är dem samma, två av fem parametrar uppfylls i form av miljö och personal. Com Hem redovisar ingen information kopplat till mångfald i styrelsen och därmed sker ingen förändring.

Förändring 2016 – 2017

Mellan 2016 och 2017 sker det en förändring av Com Hems hållbarhetsredovisning. Andelen parametrar nämnda i affärsmodellen ökar från två av fem till tre av fem parametrar, då de nämner mänskliga rättigheter utöver miljö och socialt. Även antal typer av policy har ökat ifrån föregående år. I årsredovisningen 2017 redovisar de policys för samtliga parametrar vilket är en ökning med en parameter då Com hem presenterar en ny policy i form av miljö. Resultatet av policy redovisas också för samtliga parametrar i årsredovisningen från 2017 jämfört med tre av fem från 2016. Social, mänskliga

rättigheter och anti-korruption är de resultat av policy som redovisades föregående år. När det gäller risker och riskhantering har det skett en förändring i positiv bemärkelse. Det har gått från en av fem parametrar till fem av fem parametrar. Den sociala risken är den som finns med för båda åren. Detsamma gäller hanteringen av riskerna. Resultatindikatorer är en av de få parametrar som har minskat ifrån 2016 till 2017. Miljö och social finns med för 2016, och i årsredovisningen för 2017 så försvinner resultatindikatorn för miljö. Mångfaldspolicy är den enda punkten som är helt oförändrad från föregående år, eftersom Com Hem inte redovisar någon information kopplat till styrelsen mångfald.

Jämförelse hemsida och 2017

Parametrarna ifrån affärsmodellen har minskat med en parameter till två av fem på Com Hems hemsida. Miljö och socialt är det som presenteras på hemsidan och mänskliga rättigheter har fallit bort jämfört med årsredovisningen 2017. Fem av fem policys finns på Com Hems hemsida, vilket är lika många som presenteras i rapporten. Gällande resultatet av dessa policys så finns det inget att hitta på hemsidan. Det är en markant skillnad mellan de fem som redovisas i deras hållbarhetsrapport. Miljö, socialt, personal, mänskliga rättigheter samt korruption är risker som redovisas i årsredovisningen för 2017. På Com Hems hemsida redovisas inga risker med verksamheten därmed är det en väldigt stor skillnad jämfört med rapporten, där samtliga parametrar tas upp. Eftersom de inte nämner några risker så finns det givetvis ingen hantering av risker på deras hemsida. Com Hem presenterar inga resultatindikatorer på sin hemsida som de gör i sin årsredovisning för 2017. En indikator för sociala faktorer finns inte heller på hemsidan. Mångfald presenteras varken på hemsidan eller rapporten för 2017. Summan av alla parametrar som tas upp på Com Hems hemsida är en väldigt låg siffra på sju av 33 möjliga jämfört med 24 av 33 möjliga parametrar i rapporten för räkenskapsåret 2017. Skillnaden mellan det som finns på hemsidan och det som redovisas i årsredovisningen är framför allt resultat av policy, risker och riskhantering.

6.1.2 Tele2

Förändring 2015–2016

Tele2 har inte förändrat sig gällande redovisning av affärsmodell mellan 2015 och 2016. De redovisar inte någon parameter från den nya årsredovisningslagen kopplat till

affärsmodellen. En av de få förändringar mellan åren är att antal typer av policy har gått ifrån tre redovisade parametrar till fyra stycken. Förutom de tidigare nämnda om social, personal samt mänskliga rättigheter har de även lagt till en policy om anti-korruption på företaget. Resultat av deras policys har också ökat med en parameter, från två till tre. Resultat av deras personalpolicy och policy om mänskliga rättigheter redovisas för både 2015 och 2016. För 2016 tar Tele2 även upp resultatet av deras socialpolicy. Gällande deras risker och hanteringen av dessa risker har det inte skett någon förändring mellan åren. Den parameter som redovisas under risk och hantering är social. Det har heller inte skett någon förändring mellan Tele2s redovisning av resultatindikatorer mellan 2015 och 2016. Deras mångfaldspolicy förändras inte utan är kvar på en av tre redovisade parametrar. Totalt sett har Tele2 gått ifrån att redovisat nio av 33 möjliga parametrar till elva av 33. Det har skett en liten utveckling av deras hållbarhetsredovisning mellan 2015 och 2016. Förändringen kommer ifrån redovisningen av antal typer av policy samt resultatet av dessa policys.

Förändring 2016–2017

Tele2 har inte förändrat sin redovisning av sin affärsmodell mellan 2016 och 2017. De redovisar inte någon av de fem parametrar som vår checklista bygger på. Antal typer av policy som Tele2 redovisar i sin hållbarhetsrapport har inte ändrats från föregående år. De policys som tas upp är social, personal, mänskliga rättigheter samt korruption. Resultatet av deras policys har gått ifrån tre av fem parametrar 2016 till fyra av fem parametrar 2017. De redovisar ett resultat av samtliga policys kopplat till hållbarhetsredovisning. Resultatet av deras anti-korruptionspolicy tillkommer detta året. Risker och riskhantering har det inte skett någon förändring mellan åren. Det är enbart sociala risker samt hanteringen av dessa risker som finns med i Tele2:s rapporter. Detsamma gäller resultatindikatorer för Tele2:s verksamhet. Ingen förändring eller utveckling har tagits upp ifrån föregående år. De fortsätter att redovisa en resultatindikator för parametern personal. Avsnittet om företagets mångfaldspolicy har inte heller utvecklas mellan 2016 och 2017. Deras information angående mångfald i styrelsen är oförändrad och resultatet är det som redovisas. Totalt sett har Tele2 endast ökat med 1 parameter mellan åren 2016 och 2017. De har gått ifrån att redovisa elva av 33 möjliga parametrar till tolv av 33. Den enda ökningen som Tele2 har haft i sin hållbarhetsredovisning mellan åren är kopplat till

resultat av policy. De redovisar nu resultatet av alla sina policys jämfört med 2016 då de redovisade ett resultat för tre av de fyra policys som de arbetar med på företaget.

Jämförelse hemsida och 2017

På sin hemsida tar Tele2 upp två stycken parametrar angående sin affärsmodell. Tele2 presenterar för parametrarna miljö och personal. I sin hållbarhetsrapport tas det inte upp några parametrar kopplat till företaget affärsmodell. Tre stycken policys finns förklarade på deras hemsida jämfört med fyra stycken policys i rapporten för räkenskapsåret 2017. På hemsidan tar de upp policys om miljö, socialt och personal. I hållbarhetsdelen av sin årsredovisning redovisar de som tidigare nämnt policys om sociala faktorer, personal, mänskliga rättigheter samt en anti-korruptionspolicy. Den största avvikelserna är att de har en miljöpolicy som de skriver om på sin hemsida som inte tas upp i deras årsredovisning för 2017. I årsredovisningen redovisas ett resultat för samtliga policys, det vill säga fyra av fem parametrar. På företaget hemsida redovisas enbart ett resultat för två av de tre policys som de skriver om. På Tele2:s hemsida tas det inte upp några risker kopplat till sin verksamhet och därmed inte någon hantering heller. I årsredovisningen för 2017 beskrivs en risk av social karaktär samt en hantering av denna. Ingen resultatindikator kan hittas på företaget hemsida medan en resultatindikator kopplat till personal redovisas i rapporten. Tele2 redovisar inga parametrar kopplat till mångfaldspolicyn på hemsidan vilket skiljer sig från rapporten där de redovisar resultat kopplat till styrelsens mångfald. Totalt sett så redovisas sju av 33 möjliga parametrar på hemsidan jämfört med elva av 33 i årsredovisningen. Skillnaderna är att de inte behandlar risker och riskhantering på sin hemsida samt att de inte tar upp lika många policys och resultatet av dessa policys jämfört med vad de redovisat i sin årsredovisning. Dock redovisar Tele2 parametrar kopplat till sin affärsmodell på hemsidan men inte i sina rapporter.

6.1.3 Ericsson

Förändring 2015–2016

Ericsson har arbetat med hållbarhet och redovisat under en längre period vilket gör att det inte är många förändringar som sker mellan åren. Ericsson nämner två stycken parametrar som är miljö och personal i sin affärsmodell både för åren 2015 och 2016. De har fem av fem parametrar under rubriken antal typer av policy för båda åren. Ericsson har alltså en

miljöpolicy, personalpolicy, anti-korruptionspolicy samt en policy om mänskliga rättigheter vilket är alla parametrar i vår checklista samt allt som ska behandlas enligt den nya årsredovisningslagen. Det som skiljer sig mellan 2015 och 2016 är redovisningen av resultatet av policys. För 2015 redovisas ett resultat för samtliga policys medan 2016 har resultatet av den sociala policyn inte tagit med. Gällande risker och hanteringen av dessa risker finns det ingen skillnad mellan åren. De redovisar risker för alla parametrar i checklistan samt hur de arbetar med hanteringen av dessa risker. Resultatindikatorer är en av de få områden som det skett en förändring kring. År 2015 redovisar de en indikator som är personal. De har ökat från en parameter till två parametrar mellan 2015 och 2016. Miljö tas upp som en resultatindikator 2016. Ericssons mångfaldspolicy för styrelsen förändras inte mellan åren utan ett resultat redovisas båda åren. Summan av antalet parametrar som Ericsson tar upp i sin årsredovisning är 24 av 33 för 2015 och 24 av 33 för 2016. Det finns ingen total skillnad men resultatet av deras socialpolicy har försvunnit 2016 samtidigt som resultatindikatorer 2016 har ökat jämfört med 2015.

Förändring 2016–2017

Det finns ingen skillnad mellan antalet parametrar som Ericsson tar upp rådande deras affärsmodell mellan åren 2016 och 2017. De två faktorerna som behandlas är sociala samt miljö. Antalet typer av policys som Ericsson redovisar i sin årsredovisning för båda åren uppfyller alla parametrar i vår checklista. De tar upp och beskriver fem av fem policys om miljö, social, personal, mänskliga rättigheter samt anti-korruption. Ett resultat av deras policys redovisas på samtliga punkter utom den sociala vilket gör att de uppfyller fyra av fem parametrar. Det finns ingen skillnad mellan åren utan Ericsson redovisar samma antal resultat av policy båda åren. Risker och riskhanteringen är där den enda förändringen sker mellan 2016 och 2017 årsredovisning hos Ericsson. De fortsätter att redovisa risker för samtliga parametrar i vår checklista för båda åren. Skillnaden mellan åren kommer vid hanteringen av riskerna där de beskriver hur de arbetar med risker om miljö, personal, mänskliga rättigheter och anti-korruption. Någon hantering för den sociala risken redovisas inte vilket ger dem fyra av fem parametrar för 2017. Resultatindikatorer har inte förändrats mellan de två åren där redovisar de två faktorer i miljö och personal. Mångfaldspolicyn har ökat från en parameter till två när de nu även redovisar ett mål. Totalt sett har Ericsson inte gjort någon förändring i antal redovisade parametrar utan redovisar 24 av 33 båda åren.

Jämförelse hemsida och 2017

Det har inte skett några direkta förändringar mellan de räkenskapsåren vi studerade däremot så skiljer det sig en del mellan år 2017 och det Ericsson redovisar på sin hemsida. Ericsson skriver inte om någon av parametrarna i sin affärsmodell på hemsidan medan de tar upp personal och miljö i sin årsredovisning för 2017. På Ericsson hemsida finns det fyra av fem policys. Den policy som inte tas upp men som de har med i sin årsredovisning är deras sociala policy. Ett resultat presenteras för varje policy på deras hemsida vilket är samma antal som redovisas i årsredovisningen för 2017. Med risker och hanteringen av risker börjar de största skillnaderna i denna jämförelse att visa sig. Ericsson tar upp tre av fem stycken risker på sin hemsida medan alla fem parametrar tas upp i årsredovisningen. Riskerna som presenteras på hemsidan är miljö, personal samt mänskliga rättigheter. Ingen riskhantering finns att hitta på Ericssons hemsida jämfört med fyra av fem redovisade parametrar i årsredovisningen för 2017. Resultatindikatorer för miljö finns på båda ställena och i årsredovisningen finns även en resultatindikator för personal som inte finns på hemsidan. Ericsson redovisar ingen information om styrelsen mångfald på hemsidan medan de har två av tre parametrar redovisade i sin rapport för 2017. Totalt sett har Ericsson på sin hemsida uppfyllt tolv av 33 möjliga parametrar och som tidigare nämnt 24 av 33 parametrar i sin årsredovisning för 2017. De stora skillnaderna kommer ifrån punkterna risk och riskhantering.

6.2 Förändring industrisektorn

6.2.1 SKF

Förändring 2015 – 2016

SKF:s redovisning om hållbarhet mellan 2015 och 2016 har utvecklats en del. Deras redovisning har gått ifrån 19 parametrar till 23 av 33 möjliga. Det sker ingen förändring kring deras information kring affärsmodellen, SKF redovisar två parametrar för båda åren. Antal typer av policy är något som utvecklas mellan åren, SKF redovisar för 2016 samtliga parametrar något de inte gjorde föregående år. Resultatet av policy har utvecklats på lika sätt där de för 2016 redovisar alla parametrar. Inom risker och riskhanteringen har det inte skett utveckling utan samma parametrar tas upp för båda åren, detsamma gäller SKF:s resultatindikationer och styrelsens mångfaldspolicy. Policy och

resultatet av policy är det område som bidragit till en förändring mellan åren, då SKF:s hållbarhetsrapportering i övrigt är lika mellan räkenskapsår 2015 och 2016.

Förändring 2016 – 2017

Mellan dessa år har det skett en stor förändring, en överraskande förändring med tanke på det nya lagkravet som börjat gälla för räkenskapsår 2017. SKF:s hållbarhetsrapportering har backat från 23 redovisade parametrar till 16 av 33 möjliga. SKF redovisar inte längre några parametrar inom deras affärsmodell något de gjort de andra åren i denna studie då de redovisat för miljö och social. De backar även på antal policys de redovisar, då de inte längre tar upp någon social policy. I övrigt redovisar SKF en hantering av de redovisade policys de tar upp, likt de tidigare åren i studien. SKF:s redovisning av risker är ett område som sjunker i jämförelse med tidigare år då de redovisat fyra parametrar av fem möjliga. För 2017 redovisar två av fem möjliga parametrar. Anledningen till att denna minskning sker är bland annat att SKF inte redovisar sina risker på liknande sätt som tidigare då de haft ett tydligt riskhanteringsavsnitt med riskpresentation och åtgärder. Dock redovisar de hantering för de risker de presenterat likt tidigare. I övrigt presenteras resultatindikationer som föregående år med två av fem möjliga parametrar redovisade.

Jämförelse hemsida och 2017

På sin hemsida tar SKF inte upp några parametrar angående företagets affärsmodell. Detsamma gäller rapporten för 2017 där det också uteblivit jämfört med tidigare år i studien. Tre stycken policys finns förklarade på deras hemsida jämfört med fyra stycken policys i årsredovisningen 2017. På sin hemsida tar SKF upp policys om miljö, socialt och personal. I hållbarhetsdelen av sin årsredovisning redovisar de som tidigare nämnt policys för parametrarna miljö, personal, mänskliga rättigheter och anti-korruption. SKF tar inte upp något resultat av sina policys på sin hemsida till skillnad från sin årsredovisning där de redovisar för samtliga policys de tagit upp dvs fyra av fem parametrar. SKF redovisar inga risker kopplat till dess verksamhet på sin hemsida. I sin årsredovisning tar de dock upp risker för personal och anti-korruption, risker som SKF även redovisar hantering för. Ingen redovisning för resultatindikationer kan hittas på SKF:s hemsida men i sin årsredovisning presenterar de resultatindikationer för miljö och personal. Styrelsens mångfaldspolicy är något SKF inte presenterar på sin hemsida men i

sin årsredovisning för räkenskapsåret 2017 redovisar de ett mål och resultat för detta. Det finns en rätt stor skillnad på SKF:s hemsida och informationen i årsredovisningen. De enda parametrarna som tas upp på hemsidan är inom antal policys de har.

6.2.2 Sandvik

Förändring 2015 – 2016

Mellan 2015 och 2016 sker det en liten utveckling av Sandviks hållbarhetsrapportering. Antal redovisade parametrar ökar från sju parametrar till tolv av 33 möjliga. De ökar på informationen kring deras affärsmodell där de går från noll parametrar till att ta upp miljö för räkenskapsår 2016. De redovisar även fler policys än föregående år, från en parameter till två parametrar. En skillnad mellan 2015 och 2016 är att de för räkenskapsår 2016 även redovisar resultat av sina policys, något de inte gjorde tidigare. Sandvik redovisar inte lika många risker för 2016 som de gjorde för 2015. Det finns ingen social risk som tidigare, dock redovisar de en hantering för risken av brott mänskliga rättigheter vilket de inte gjorde för 2015. En liten ökning har även skett på resultatindikationer som gått från en parameter till två. Ingen utveckling på informationen kring deras styrelses mångfaldspolicy har skett eftersom de inte redovisar någon sådan information.

Förändring 2016 – 2017

Mellan 2016 och 2017 sker det en tydlig utveckling på Sandviks hållbarhetsredovisning. De går från 14 redovisade parametrar 2016 till att för räkenskapsår 2017 redovisa 21 parametrar av 33 möjliga. Ingen skillnad har skett på deras redovisade parametrar kring företagets affärsmodell. De har dock utvecklat sin information kring antal policys och redovisar för räkenskapsår 2017 fyra parametrar jämfört med två för föregående år. För dessa policys redovisar Sandvik ett resultat också. Sandvik är 2017 åter tillbaka till att redovisa risker kopplat till samtliga parametrar. Nytt för Sandvik i denna studie är att det för räkenskapsår 2017 redovisar en hantering av risker inom samtliga parametrar. Deras resultatindikationer har inte förändrats något utan är densamma som för räkenskapsår 2016. För 2017 redovisar inte Sandvik någon information angående sin styrelses mångfaldspolicy, precis som tidigare.

Jämförelse hemsida och 2017

På sin hemsida tar Sandvik inte upp några parametrar angående företagets affärsmodell, något de valt att göra i sin rapport där de tar upp parametern miljö kopplat till affärsmodellen. På sin hemsida tar Sandvik upp policys för miljö, personal, mänskliga rättigheter och anti-korruption, det är samma som de valt att redovisa i sin rapport. En skillnad är dock att de i sin rapport redovisar ett resultat för samtliga policys de tagit upp, till skillnad från sin hemsida där de inte redovisar för någon parameter. I sin rapport för räkenskapsår 2017 redovisar Sandvik risker inom samtliga parametrar. Detta är inte något de tagit med till sin hemsida där Sandvik enbart tar upp risk kopplat till parametern miljö, en risk de inte presenterar någon hantering av. I sin rapport redovisar Sandvik dock hantering av samtliga fem parametrar. Resultatindikationer redovisas i såväl rapporten som på företagets hemsida, där de i båda fallen tar upp resultatindikationer för miljö och personal. Mångfaldspolicy kopplat till styrelsen är något som inte redovisas på varken hemsida eller rapporten. Den stora likheten mellan Sandviks hemsida och rapport för räkenskapsåret 2017 är de policys de redovisar som båda omfattar fyra av fem möjliga parametrar. På sin hemsida redovisar de sju av 33 parametrar medan de i sin rapport tar upp 21 av 33 möjliga parametrar.

6.2.3 SSAB

Förändring 2015 – 2016

Mellan dessa år sker det ingen utveckling av SSAB:s hållbarhetsredovisning. De tar upp samma parametrar inom alla områden under dessa år och redovisar 15 paragrafer av 33 möjliga under dessa räkenskapsår.

Förändring 2016 – 2017

Mellan dessa år sker det en förändring i SSAB:s hållbarhetsredovisning. SSAB går från att redovisa 15 parametrar 2016 till att för räkenskapsår 2017 redovisa 20 av 33 möjliga. Deras parameter för affärsmodell redovisas inte längre för 2017 vilket medför att företaget backar inom detta område. SSAB utvecklar informationen om antal policys de har och ökar från tre parametrar till att för räkenskapsår 2017 redovisa fyra av fem parametrar. Likt tidigare år i denna studie redovisar SSAB ett resultat för samtliga policys de tagit upp. Även risker är ett område som utvecklats för räkenskapsår 2017, då de tar

upp ytterligare en parameter och redovisar nu fyra av fem möjliga parametrar. Utvecklingen av riskhanteringen har följt samma mönster och utökats med en parameter men de redovisar fortfarande inte en hantering för samtliga redovisade risker. SSABs resultatindikationer har inte förändrats något mellan 2016 och 2017 utan är kvar på två parametrar som det var räkenskapsår 2016. Informationen kring deras mångfaldspolicy har ökat till att för räkenskapsåret 2017 redovisa samtliga 3 parametrar jämfört med en parameter för 2016.

Jämförelse hemsida och 2017

För området affärsmodell redovisar SSAB en parameter på sin hemsida, nämligen miljö. Detta är något som skiljer sig från rapporten för räkenskapsåret 2017 där de inte redovisar någon parameter kopplat till sin affärsidé. På sin hemsida tar SSAB upp policys för miljö, personal, mänskliga rättigheter och anti-korruption något de även valt att redovisa i sin rapport för 2017. En skillnad är att de i sin rapport redovisar ett resultat för samtliga policys de tagit upp, till skillnad från sin hemsida där SSAB inte redovisar för något resultat av policys. I sin rapport för räkenskapsår 2017 redovisar SSAB risker inom parametrarna miljö, personal, mänskliga rättigheter och anti-korruption. Detta är inte något de valt att ta upp på sin hemsida eftersom SSAB inte redovisar några risker på sin hemsida. I sin rapport för räkenskapsår 2017 redovisar SSAB en hantering för miljö, mänskliga rättigheter och anti-korruption och redovisar därmed ingen hantering för risk kopplat till personal. Eftersom SSAB inte redovisat några risker på sin hemsida finns det heller ingen hantering kopplat till risker. Resultatindikationer redovisas i såväl rapporten som på företagets hemsida. SSAB har dock fler parametrar i sin rapport där de tagit upp parametrarna miljö och personal jämfört med hemsidan där de tar upp resultatindikationer kopplat till miljö. Mångfaldspolicy är något SSAB inte redovisar på sin hemsida till skillnad från rapporten där man kan utläsa samtliga parametrar inom området dvs. mål, tillämpning och resultat. Den stora likheten mellan SSAB:s hemsida och rapport för räkenskapsåret 2017 är antal policys de redovisar båda omfattar fyra av fem möjliga parametrar. På sin hemsida redovisar SSAB sex av 33 parametrar medan i sin rapport tar företaget upp 20 av 33 möjliga parametrar.

6.3 Sektorutveckling

6.3.1 Telekomsektorn

Det totala antalet parametrar som telekomsektorn redovisar ökar markant för räkenskapsåret 2017 i jämförelse med räkenskapsåret 2016. Sektorn ökar från 47 redovisade parametrar av 99 möjliga till 60 av 99 parametrar en ökning med 13 parametrar som kan jämföras med ökningen mellan åren 2015–2016 som låg på en parameter. Det område det sker störst förändring i är områden som risker och riskhantering samt resultatet av policys. Ericsson bidrar inte till någon förändring eftersom deras rapporter inte gjort någon förändring av antal redovisade parametrar under dessa år.

Tabell 9. Sektorutveckling inom Telekom

Telekomsektorn	2015	2016	2017	Hemsida
Com Hem	14/33	13/33	24/33	7/33
Tele2	9/33	11/33	12/33	7/33
Ericsson	24/33	24/33	24/33	12/33
Summa	47/99	48/99	60/99	26/99

6.3.2 Industrisektorn

Det sker en ökning i det totala antalet parametrar mellan räkenskapsåret 2017 och räkenskapsåret 2016, trots att SKF minskade antal redovisade parametrar för räkenskapsår 2017. Sektorn ökar från 50 av 99 möjliga parametrar till att redovisa 57 av 99 parametrar för räkenskapsåret 2017. Inom denna sektor är det områdena policy och risker som ökat, förutom hos SKF där det minskat inom båda områdena. SKF:s minskning medför att förändringen inom industrisektorn inte blir så stor för åren 2016–2017 som 2015–2016 i sammanställningen. Dock är det mellan åren 2016–2017 som det sker en större förändring i antal redovisade parametrar för de andra företagen inom industrisektorn i denna studie, dvs. Sandvik och SSAB.

Tabell 10. Sektorutveckling inom industrin

Industrisektorn	2015	2016	2017	Hemsida
SKF	19/33	23/33	16/33	3/33
Sandvik	7/33	12/33	21/33	7/33
SSAB	15/33	15/33	20/33	6/33
Summa	41/99	50/99	57/99	16/99

6.4 Hemsidans användning

Bolagens hemsidor skiljer sig en hel del från företagens rapporter. På hemsidan är det till stor del antal policys som redovisats av samtliga företag. Denna information omfattas inte av lagkravet vilket gör att hemsidan kan användas på ett liknande sätt som hållbarhetsredovisningar tidigare använts, dvs. som ett PR-verktyg (Frostenson, Helin, & Sandström, 2015). Här kan företag utelämna den balanserade informationen och fokusera på de fördelaktiga aspekter som skulle kunna användas för att skapa legitimitet åt företagets verksamhet. Vilket vår studie styrker eftersom utvecklingen av kritiska områden inte återspeglas på företagens hemsidor.

6.5 Teorikoppling

En anledning till att just områden som risker, riskhantering och resultatet av policys ökar kan antas kopplas till förändringen av årsredovisningslagen. Som tidigare informerats i punkt 3.1.1 ställer lagen nu krav på innehållet i företags hållbarhetsredovisning. Lagen tvingar företag att bland annat redovisa relevanta risker och hanteringen av dessa för att göra deras arbete kring hållbarhet mer öppen och jämförbar. Detta är faktorer som företag tidigare kunnat utelämna då företag kunnat redovisa positiva faktorer i sin hållbarhetsredovisning för att på så sätt försöka skapa legitimitet för sin verksamhet. Detta stöds bland annat i en studie från Ernst & Youngs där det framförs att företag i första hand rapporterat information som kan anses fördelaktig framför balanserad information där såväl positiva som negativa perspektiv lyfts fram (Fernqvist & Bringsved, 2015)

Att bolag valt att utelämna en allt för balanserad information och istället redovisat fördelaktig information kan antas kopplas till den risk som företagen ser med att redovisa den informationen. Företagen söker omgivningens legitimitet, något de kan gå miste om i de fall bolagens verksamhet inte överensstämmer med omgivningens normer och värderingar (Hahn & Lülfs, 2014). Samtliga företag i vår studie har valt att upprätta hållbarhetsredovisningar redan innan lagkravet infördes. Upprättandet av en hållbarhetsredovisning har setts som ett hjälpmedel för att skapa legitimitet för sin verksamhet och genom detta nå konkurrensfördelar (Hedberg & Malmborg, 2003; Afza, Ehsan & Nazir, 2015). Detta styrks av tidigare studier som indikerat på att hållbarhetsredovisningar ofta varit förskönade och använts i marknadsföringssyfte (Reimsbach & Hahn, 2015). Lagkravet innebär nu att företagen måste anpassa sin hållbarhetsredovisning utifrån detta krav, detta är något som kan kopplas till den institutionella teorin och närmare bestämt den tvingande isomorfismen som beskrivits tidigare i rapporten. Kraven som ställs på organisationerna gör att företagen rör sig i samma riktning (DiMaggio & Powell, 1983). Det kan även kopplas samman till målet med lagändringen som var att göra företagens information kring hur de arbetar med sina hållbarhetsfrågor mer öppen och jämförbar (Prop. 2015/16:193, 2016)

Att det saknas tydliga tolkningar av definitionerna i lagkravet och att det är första året som företagen tvingas att upprätta denna rapport utifrån lagkravet, kan företagen vara osäkra hur de ska upprätta rapporten på bästa sätt. Denna osäkerhet kan koppla till den mimetiska delen i institutionella teorin. Mimetisk isomorfism innebär att en organisation imiterar andra framgångsrika företag när de är i en osäker situation (DiMaggio & Powell, 1983). Företag kan därmed antas kunna fortsätta utveckla sina rapporter mot lagkravet genom att studera framgångsrika konkurrenter.

7. Slutsats och förslag på vidare forskning

I det sista kapitlet presenteras studiens huvudsakliga slutsatser som vi fått fram genom vår analys. Vidare presenteras studiens bidrag och begränsningar innan vi avslutar med förslag på vidare forskning inom hållbarhetsredovisningsområdet.

7.1 Hur har företags hållbarhetsrapportering förändrats efter införandet av hållbarhetsredovisning enligt årsredovisningslagen?

I vår studie har vi undersökt företag inom telekomsektorn och industrisektorn som omfattas av kravet på hållbarhetsredovisning enligt årsredovisningslagen i syfte att kunna förklara hur lagen påverkat deras hållbarhetsredovisning. Vad vi har kommit fram till i denna studie är att det finns en viss skillnad på hur företagen påverkats av införandet av hållbarhetsredovisningskravet. För företag som länge arbetat med redovisning av sitt hållbarhetsarbete har införandet av lagändringen inte haft någon större påverkan eftersom dem redan innan kravet på hållbarhetsredovisning uppnådde många parametrar i sin redovisning. För till exempel Ericsson förändrades inte antal redovisade parametrar nämnvärt under studien, dock blev deras redovisning mer kort och koncist för räkenskapsåret 2017. Men överlag har lagen inneburit att företags antal redovisade parametrar ökat, framförallt inom områden uppfattats som mindre fördelaktiga i hållbarhetsredovisningen.

Att område som risker ökat mest i antal redovisade parametrar tolkar vi som bland annat att ord som ”risk” kan uppfattas som ett ord med negativ klang. Företag har därmed tidigare valt att utesluta dessa för att kunna skapa en mer positiv bild av företagen genom sin hållbarhetsredovisning. Detta eftersom hållbarhetsredovisning tidigare upprättas i syfte att skapa legitimitet och använts som ett verktyg i marknadsföringssyfte. På grund av att företagen efter införandet av lagändringen redovisar fler parametrar och involverar kritiska områden som tidigare utelämnats anser vi även att lagen på så sätt uppnått sitt syfte med att göra företagens arbete kring hållbarhetsfrågor mer öppen. Vi tror samtidigt att det kommer ske vidare utveckling av transparensen och antal redovisade parametrar de kommande åren, eftersom företag nu har möjligheten att granska varandras rapporter och därmed har möjligheten att ta efter företag som varit framgångsrika i sin redovisning

utifrån det rådande lagkravet, vilket de inte hade inför räkenskapsåret 2017 som var det första året som omfattades av lagkravet.

7.2 Hur skiljer sig informationen på företagets hemsida jämfört med informationen i rapporten?

Den stora skillnaden mellan företagets hemsidor och deras rapporter är att deras information inte är lika omfattande på deras hemsidor jämfört med rapporterna. Företagen tar inte upp lika många parametrar på sina hemsidor som de gör i sina rapporter. De områden som involveras mest på deras hemsidor är antal typer av policys de har. Det är områden som vi anser vara fördelaktig information eftersom det skapar en positiv bild av att företagen vill åstadkomma något och arbetar för en förbättring inom policyns område. Rapporternas utveckling med involvering av ”kritiska” områden är inget som återspeglas på företagets hemsida. Risker är inget som de flesta företagen valt att redovisa på sin hemsida, Ericsson undantaget. Vi tolkar skillnaden mellan hemsidan och rapporten som att eftersom företagets hemsida inte omfattas av lagkravet fokuserar företagen på att lyfta fram fördelaktiga aspekter och därmed kan hållbarhetsinformationen på hemsidan användas som PR-verktyg.

7.3 Studiens bidrag

Syftet med denna studie var att undersöka och förklara hur införandet av hållbarhetsredovisning enligt årsredovisningslagen påverkat företags hållbarhetsredovisning, samt hur informationen skiljer sig från företagets hemsidor. Vår studie bidrar med en ökad förståelse för hur lagen har påverkat företagets hållbarhetsredovisning. Studien redogör bland annat att företag har ett större fokus på risker, och därmed inte längre enbart fokuserar på att lyfta fram de positiva aspekterna, utan arbetar med de risker som har en påverkan på vår framtid. Vår studie tyder även på att lagen haft störst påverkan på företag som är relativt nya inom hållbarhetsredovisning, vilket förhoppningsvis leder till att vi i framtiden får en ökad transparens av arbetet för en hållbar framtid. Vår studie tyder på att företagen inte är lika transparenta på sin hemsida vilket därmed kan antas användas i marknadsföringssyfte. På så sätt bidrar vår studie med

en kunskap om vad lagändringen av årsredovisningslagen haft för påverkan på företags hållbarhetsredovisning, vilket tidigare inte kunnat påvisa utanför teorin.

7.4 Begränsningar

Studien bidrar med en ökad kunskap och förståelse trots detta finns det begränsningar. Vår studie omfattar sex bolag med *GRI* som ramverk inom två olika sektorer och möjligtvis hade andra aspekter kommit fram om studien gjorts med ett större antal företag. Dock ville vi att studien skulle omfatta bolag inom samma sektor, för att bolagen skulle kunna jämföras med sina konkurrenter. Eftersom det var första året som företagens hållbarhetsredovisningar påverkades av hållbarhetsredovisningslagen var tidsramen för när denna studie genomfördes en begränsning. Många företag hade inte hunnit släppa sina årsredovisningar och därmed fanns det ett begränsat antal företag att tillgå. Att genomföra denna studie vid ett senare tillfälle hade gett ett större urval av företag. På grund av dessa faktorer fanns det ett begränsat urval av företag att arbeta med under studien.

Eftersom vår studie delvis var en kvalitativ studie och egna tolkningar gjordes finns det en risk att andra tolkningar kan göras. Vi har dock försökt göra så konsekventa tolkningar som möjligt för att företagen ska granskas utifrån samma förutsättningar. Slutligen hade studiens metod kunnat kompletteras med intervjuer med personer inom företagen för att lyfta fram deras perspektiv, och därmed jämföra våra tolkningar med deras syn på hållbarhetsredovisningen. Vi anser dock att vi till en viss grad kunnat påvisa årsredovisningslagens påverkan på företagen.

7.5 Förslag på vidare forskning

Hållbarhetsredovisningskravet enligt årsredovisningslagen är en så pass ny lag, därmed finns det intressanta områden att studera inom detta ämne. Bland annat anger lagkravet endast vad som ska inkluderas men ingen tydlig definition av parametrarna. På grund av frånvaron av en tydlig definition hade det varit intressant att studera huruvida regeringens tolkning av definitionerna skiljer sig från företagens. Finns det stora skillnader mellan statens tolkningar och företagens? En tydlig definition skulle leda till att företagens hållbarhetsredovisningar blivit ännu mer jämförbara.

Vidare hade det varit intressant att studera hur hållbarhetsredovisningen mellan privata bolag och statliga bolag skiljer sig åt nu när det finns ett hållbarhetsredovisningskrav

inom de båda ägarstrukturerna? Är de lika transparenta eller finns det skillnader? Läger företagen fokus på olika områden?

Referenser

Afza, T., Ehsan, S., & Nazir, S. (2015). Whether companies need to be concerned about Corporate Social Responsibility for their Financial performance or not? A perspective of Agency and Stakeholder theories. *European Online Journal of Natural and Social Sciences* , 4 (4), ss. 664-682.

Amran, A., & Keat Ooi, S. (2014). Sustainability reporting: meeting stakeholder demands. *Strategic Direction* , ss. 38-41.

Andrews, A., & Granath, B. (2016). *FN-fakta Hållbar utveckling*. Stockholm: FN-förbundet.

Arvidsson, S. (Oktober 2010). Communication of Corporate Social Responsibility: A Study of the Views of Management Teams in Large Companies. *Journal of Business Ethics* , 96 (3), ss. 339–354.

Bryman, A., & Bell, E. (2013). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. Stockholm: Liber.

Campbell, J. L. (Juli 2007). Why Would Corporations Behave in Socially Responsible Ways? An Institutional Theory of Corporate Social Responsibility. *The Academy of Management Review* , 32 (3), ss. 946-967.

Carpenter, V. L., & Feroz, E. H. (2001). Institutional Theory and Accounting Rule Choice: An Analysis of Four US State Governments' Decisions to Adopt Generally Accepted Accounting Principles. *Accounting, Organizations and Society* , 26 (7), ss. 565-596.

Cazier, J., Corley, K., & Gora, D. (2011). Do Independent Sustainability Audits Provide a Competitive Advantage? *EDPACS* , 43, 1-14.

Com Hem. (2018). *Årsredovisning 2017*. Stockholm: Com Hem Holding AB.

Crane, A., Matten, D., & Spence, L. J. (2013). *Corporate Social Responsibility* . New York: Routledge.

Deegan, C., & Unerman, J. (2011). *Financial Accounting Theory*. Maidenhead: McGraw-Hill Education.

Denscombe, M. (2016). *Forskningshandboken*. Lund: Studentlitteratur AB.

- DiMaggio, P. J., & Powell, W. W. (1983). The Iron Cage Revisited: Institutional Isomorphism and Collective Rationality in Organizational Fields . *American Sociological Review* , 147-160.
- Dowling, J., & Pfeffer, J. (Januari 1975). Organizational Legitimacy: Social Values and Organizational Behaviour. *The Pacific Sociological Review* , 18 (1), ss. 122-136.
- Ericsson. (2018). *Årsredovisning 2017*. Stockholm: Ericsson.
- Ericsson. (u.å.). *about-us/sustainability-and-corporate-responsibility*. Hämtat från [www.ericsson.com: https://www.ericsson.com/en/about-us/sustainability-and-corporate-responsibility/sustainable-development-goals](https://www.ericsson.com/en/about-us/sustainability-and-corporate-responsibility/sustainable-development-goals)
- Eriksson-Zetterquist, U. (2009). *Institutionell teori*. Malmö: Liber AB.
- EY, & Boston, c. (2013). *Value of sustainability reporting*. London: Ernst & Young.
- FAR. (u.å.). *faq/hallbarhetsredovisning/*. Hämtat från [www.far.se: https://www.far.se/faq/hallbarhetsredovisning/](https://www.far.se/faq/hallbarhetsredovisning/) den 2 mars 2016
- Fernando, S., & Lawrence, S. (2014). A Theoretical Framework For CSR Practices: Integrating Legitimacy Theory, Stakeholder Theory and Institutional Theory. *The Journal of Theoretical Accounting* , 10 (1), ss. 149-178.
- Fernqvist, S., & Bringsved, H. (2015). *Externt granskade hållbarhetsredovisningar - Revisorns roll för att öka tillförlitligheten*. Karlstad: Karlstad Business School.
- Foyen. (den 30 april 2015). *regler-om-hallbarhetsredovisning-att-vanta*. Hämtat från [foyen: https://www.foyen.se/regler-om-hallbarhetsredovisning-att-vanta/](https://www.foyen.se/regler-om-hallbarhetsredovisning-att-vanta/) den 19 maj 2018
- Frostenson, M., Helin, S., & Sandström, J. (2015). *Hållbarhetsredovisning: Grunder, praktik och funktion*. Stockholm: Liber.
- Global reporting initiative. (u.å.). *Riktlinjer för hållbarhetsredovisning*. Amsterdam: Global reporting initiative.
- Global report initiative. (u.å.). *About GRI*. Hämtat från [www.globalreporting.org: https://www.globalreporting.org/Information/about-gri/Pages/default.aspx](https://www.globalreporting.org/Information/about-gri/Pages/default.aspx) den 16 Mars 2018

Global reporting initiative. (2006). *Riktlinjer för hållbarhetsredovisning*. Boston: Global reporting initiative.

Global Reporting Initiative. (2002). *Sustainability reporting guidelines*. Boston: Global Reporting Initiative.

Grankvist, P. (2012). *CSR i praktiken: Hur företag jobbar med hållbarhet för att tjäna pengar*. Malmö: Liber.

Gray, R. (2006). Social, environmental and sustainability reporting and organisational value creation?: Whose value? Whose creation? *Accounting, Auditing & Accountability*, 19 (6), ss. 793-819.

Hahn, R., & Lülfs, R. (2014). Legitimizing Negative Aspects in GRI-Oriented Sustainability Reporting: A Qualitative Analysis of Corporate Disclosure Strategies. *Journal of Business Ethics*, 123, ss. 401-420.

Hedberg, C.-J., & Malmberg, F. V. (2003). THE GLOBAL REPORTING INITIATIVE AND CORPORATE SUSTAINABILITY REPORTING IN SWEDISH COMPANIES. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management* (10), 153-164.

Kanevid, E., & Persson, E. (2017). *Vilka förändringar väntar statliga och privata företag i och med det nya lagkravet på hållbarhetsredovisning?* Göteborg: Göteborgs Universitet.

Lennartsson, R. (den 23 Maj 2016). *nyheter/hallbarhetslagen-sa-bli-den/*. Hämtat från www.tidningenbalans.se: <https://www.tidningenbalans.se/nyheter/hallbarhetslagen-sa-bli-den/> den 10 mars 2018

Lennartsson, R. (den 27 oktober 2017). *nyheter/hallbarhetsrapportering-enligt-arl-det-ar-viktigt-med-en-gemensam-praxis/*. Hämtat från [tidningenbalans](https://www.tidningenbalans.se): <https://www.tidningenbalans.se/nyheter/hallbarhetsrapportering-enligt-arl-det-ar-viktigt-med-en-gemensam-praxis/> den 18 maj 2018

Leszczynska, A. (den 6 november 2012). Towards shareholders' value: an analysis of sustainability reports. *Industrial Management & Data Systems*, 112, ss. 911-928.

Lind, R. (2014). *Vidga vetandet*. Lund: Studentlitteratur AB.

Matten, D., & Moon, J. (2008). "IMPLICIT" AND "EXPLICIT" CSR: A CONCEPTUAL FRAMEWORK FOR A COMPARATIVE UNDERSTANDING OF

CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY. *Academy of Management Review* , 33 (2), ss. 404-426.

Meyer, J. W., & Rowan, B. (1977). Institutionalized Organizations: Formal Structure as Myth and Ceremony. *American Journal of Sociology* , 340-363.

Prop. 2015/16:193. (2016). *Företagens rapportering om hållbarhet och mångfaldspolicy*. Stockholm: Regeringen.

pwc. (den 15 December 2016). *publikationer/finansiell-rapportering/lagstadgad-hallbarhetsrapport-fran-2017*. Hämtat från www.pwc.se: <https://www.pwc.se/sv/publikationer/finansiell-rapportering/lagstadgad-hallbarhetsrapport-fran-2017.html> den 2 Mars 2018

Regeringskansliet. (den 2 April 2015). *rattsdokument/departementsserien-och-promemorior/2014/12/ds-201445/*. Hämtat från www.regeringen.se: <http://www.regeringen.se/rattsdokument/departementsserien-och-promemorior/2014/12/ds-201445/> den 2 Mars 2018

Regeringskansliet. (2014). *Statens ägarpolicy och riktlinjer för företag med statligt ägande*. Stockholm: Regeringskansliet.

Reimsbach, D., & Hahn, R. (2015). The Effects of Negative Incidents in Sustainability Reporting on Investors' Judgments—an Experimental Study of Third-party Versus Self-disclosure in the Realm of Sustainable Development. *Business Strategy and the Environment* , ss. 217-235.

Sandvik. (2018). *Årsredovisning 2017*. Stockholm: Sandvik AB.

Scalet, S., & Kelly, T. F. (2010). CSR Rating Agencies: What is Their Global Impact? *Journal of Business Ethics* , ss. 69-88.

SKF. (2018). *Årsredovisning 2017*. Göteborg: SKF.

SSAB. (2018). *Årsredovisning 2017*. Stockholm: SSAB.

Tele2. (u.å.). *25 år som vinnare - vår story*. Hämtat från [Tele2.se](http://om.tele2.se/25-ar-som-utmanare-var-story/): <http://om.tele2.se/25-ar-som-utmanare-var-story/>

United Nations Global Compact. (u.å.). *sdgs/about*. Hämtat från [Unglobalcompact](https://www.unglobalcompact.org/sdgs/about): <https://www.unglobalcompact.org/sdgs/about> den 19 maj 2018

Bilaga 1. Exempel på genomförande av innehållsanalys

Effektiv användning av naturresurser

Som ett globalt företag är det viktigt att använda naturresurser effektivt och bolaget utgår från cirkulär ekonomi som plattform för innovativ produktdesign och affärsutveckling.

Ericssons fokus på cirkulär ekonomi bygger på mer än 20 år av livscykelanalyser. Där ingår data om råvaruutvinning, design, tillverkning, transport, produktanvändning och hantering av uttjänta produkter.

Eftersom Ericsson är ett företag som köper elektronik är bolaget medvetet om de potentiella riskerna i leverantörskedjan som hänger samman med resursutnyttjande, t.ex. utvinning av mineraler men även vattenbrist och risker för föroreningar. Vissa av dessa risker innefattar väpnade konflikter, brott mot mänskliga rättigheter och negativa miljöeffekter. Under 2017 stärkte bolaget sin uppförandekod så att den omfattar ansvarsfullt inköp av råvaror och tydliggjorde att alla leverantörer ska utöva due diligence vid inköp och utvinning av råvaror. Sådan due diligence ska vara i överensstämmelse med relevanta delar av OECD Due Diligence Guidance.

Elektriskt och elektroniskt avfall (e-avfall)

Avfall från elektrisk och elektronisk utrustning är ett av de snabbast växande avfallsflödena i världen. Att minimera avfall är mycket viktigt i en cirkulär ekonomi och myndigheter i många länder utvecklar utförliga standarder med designkrav för materialåtervinning, återanvändning och återvinning.

År 2005 lanserade Ericsson sitt globala Product Take-Back Program för att minimera miljöeffekten från bolagets produkter när de är uttjänta och säkerställa att de hanteras

enligt högt ställda miljökrav. Ericsson har tagit tillbaka e-vfall ända sedan dess. Bolaget erbjuder detta program till sina kunder i 180 länder världen över. Ericsson har valt ett begränsat antal certifierade återvinningspartners som alla uppfyller internationellt erkända miljö- och återvinningsstandarder.

Att möjliggöra effektiv återanvändning och återvinning börjar med designval och bolaget använder ett livscykelperspektiv för att hantera relevanta miljöaspekter. Huvudflödena av återvunnet material är järnmetaller, andra värdefulla metaller och plast. Av de insamlade produkterna återvinns mer än 94 % av materialet, 5 % går till energiåtervinning och mindre än 1 % skickas till deponi.

En stor utmaning är att öka volymen produkter som tas tillbaka när de är uttjänta, vilket i huvudsak beror på en omfattande andrahandsmarknad för begagnad utrustning. Ericsson tog tillbaka över 11 890 ton med e-avfall från kunder 2017. Dessutom tog vi tillbaka 360 ton batterier. Bolaget ser en risk med att vissa produkter kan hamna i den informella avfallssektorn där undermåliga arbetsförhållanden och hälsorisker för arbetare kan förekomma.

För att minimera denna risk är Ericsson fortsatt engagerat i sitt mål att ta tillbaka 20 000 ton till 2020. Bolaget har påbörjat ett projekt att granska och förbättra sin verksamhet för att ta tillbaka produkter. Tillsammans med vissa av bolagets kunder har Ericsson gjort en gemensam satsning på att hantera e-avfall mer effektivt och därmed spara på värdefulla resurser.

Huvudsakliga risker innefattar:

- Materialbrist kan påverka leverantörernas förmåga att leverera komponenter
- Ökande myndighetskrav när det gäller hållbara källor till råmaterial
- Få produkter som tas tillbaka, kan innebära en risk att produkterna hamnar i undermålig avfallshantering/avfallshantering

På denna sida i årsredovisningen för räkenskapsåret 2017 kan man utläsa att snabbt växande avfallsflöden av elektroniskt avfall bedöms som en risk av Ericsson. Denna risk hanterar Ericsson genom att satt upp mål på ta tillbaka 20 000 ton elektroniskt avfall till 2020 och att de under 2017 tog emot över 11 890 ton elektronisk avfall från kunder. Vi

kan på denna sida se tre parametrar kopplat till hållbarhetsredovisningskravet, nämligen miljörisk, hantering av miljörisken samt resultatindikator för miljö.